

них, що проходили
вранішній період Сучасної області
відомої Великої Вітчизняної війни

ПАПКА ДЛЯ БУМАГ

Листів радянських громадян,
вивезених до французької Німеччини
(с)

Листопад : 1942р.
Закінчено: 1943р.
На 217 арк.

120 документів

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області

д № Р-7615

№ 7

інв. № 78

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschajka Nastja № 41

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Rothenfurth

überFreiberg(Sa.)2

29/VIII - 43.

*Открытка от ваших дорог
Пасті і Ліді. Добрий день
іні беріть до уваги подіє ми
пока пені і здорові тою. Вал
желанно Мамаша нового кет
живи постарай і роботаємо
тоже. Мамаша наш синає по-
веселимо з тою нашими Дуню і згнє
перепишеться. Мамаша Дуня*

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту, уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: *Tschajka Anna*

in:

вуди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Урид праці:

Бюро труда:

Selo Estan

Estanское Района

Sumsko: Oblast

Ukraine!

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

нам пише що ей одрахо і пише що може сестрині задиру
а вас доседе то ади догдав вона задрала то нам нитан сужу
було. Мамаца нинер а согу каписать что вы од нас не сужили
ми прохивели а вы не алійте остальных діток которые оста-
лися дома. Мамаца ми от вас уже усі письма получаемо
которые вы давали на ответ; получили отомартовоу. Мама
придайте привет мамі сужий тьоті Варіан і деткам і
дяді Силеку і деткам і Ганни і Лили і Мотыки і Пилики і
мамі куцовоі у усой силе і кузяки; деду Мамі Мамі свир.
і придаемо вам мамаца свой сужий привет Мамаца і
Памі Памі Андрею Валоди і братомау Жолі. і придае Дуня
із куцман томе вам привет. і неарин. Мамаца от Андрея
ли ниполучаемо писем і признаемо погину; Васки нир. томе
признаемо і придайте привет тьоті курсанин до свиданіе нунд

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Tschajka Nastja

№ 141.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Rothenfurth

über Freiberg (Sa.) 2

Absender:
Tschaika Maria
Stadterankenhaus Kremianez
über Dubno Ukraina
Wohnort, auch Zettel- oder Leitpostamt
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

До Бу в катехено бг-
новим. А мо гosci
коро бг Вас немас.
Мим рагом пошмалоу
пошмилу в катех, ко
може вренити принос
так озкубану вмиху
Вам і мені. Прому
бгнимити і новізо-
ге і коні і мамас.
Мизно здоровито ме
Угилу Вас бгх Маруа.

Postkarte

KIEW 15

Wasył Tschaika
Gebirt Sumy (Ukraina)
Kreis Myzopilla
dorf. Sinne.
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Кохані родичі!

Все з туюю поглядую в мої
родинні сторони. Хотілася
мені вірити, що Ви ще
поживаєте на старому міс-
ці та не менш від мене
швидше в цю сторону, в
яку Ви мене вже ось
три роки, як вирадили.
Використовую кожен нагоду
та можливість, щоб Вас
сповістити, що я, дякують
Богу, кива, здоровенька,
працую по своїм справам та
невимовно тужу, побиваюсь
за Вами. Хотіла кілька вже
виставити листів до Вас, але
майбутє не діїшов жадний.

Absender:

Надаєць:

Отправитель:

Lagerstempel:

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Казку, область, повіту і маю, праці,
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улиця:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Добрий день дорожні
родни Панаша Мамаша
Светлор Катя Телі і брат
Тобіря, я вам звещаю що
я жив здоров того і вам
менаю всего найкращого
у вашой мизни і передаю
вам усім по тизькому
поколю. Я вам звещаю що
я нахошусь з Доброїтова

Ischajka Nikita

Ukraine

Dorf Dobro towo

Krs. Krolewezkij

Gelert Sumskaja

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

з Капузовім Петром то як получите откритку то
передайте привіт від його, його родним. Миємо
пока по середньому. Робимо тогасов. кормлять нас
так зоро. хлеба маргарин і 2 рази в день суп
зарабатую волярок в місяць. вобщім хорошо
живемо як сімийні Іван Антонович. хлопців які
поїсали з намию незнаю не одного а дівчат уєх
як получите откритку то узнайте зі мною
слать поешки то висилайте поешки тобачу
крупів яких небудь. Одному слать багато неможе
то хай тьотки подають або сусіди ви шіть ^{но 258}
пять та ще хай хто небудь хлопцям і дуть поешки
то живуть хорошо Погода тут найдовше хмарна
Аетем до свідання туду откритку. Ваш ечи Найма

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Трешайка Віктор*
Gemeinschaftslager
Gräfenhainichen

Ort:
Lager-
Firmen-
Stempel

Gräfenhainichen
(Kreis Bitterfeld)

Deutschland
Ukrainerlager

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
вписати латинськими буквами
Назон, область и уряд труда
вписать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Маршин Тимасин
Майстер
Григорій
Микола Євдоким
Діаконов

щобби рази всіх з
накомих і рідних
свого сина шур
і когто чинило урочки
і внозики і вголловку
і жмлато і м частя
і долі і весело жити
передай привітти баді
коріннені і мот і діти
і снім і досвідом і м
у омвено і солов і м

Chitniak Harpa

Ukraine

Raol Dorf

Lumika

Ulopinivskij

Obresgno 24

№ 31 / вересня / 44 /

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно і тільки на лініях!

Лісно від татки. Мій! полюблю
Хіміяк гарка. Добрий день Дорога Тату
мама гарка і віл і маруся і костю
зміною всієї най кращою всієї
ні навіки цвітучий українці з
пока живу дуже пороху кутинки
скупото засинами дуже і мізкою
животи миві чисті болісні ніхто
незнаючи з дуже багати писан
довсіх кутинки ніхто не знаючи
з чого порадишу що навкрайні робити
так з дуже шаслива що подхаль
мий жити дуже гарно істинно бо
сама варто ходити свідати всім
істини довідамі з чим і з чим

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Marissa Kaika

6 Martin Petersen

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Waggaard & Nebrill

Lindendamm

Deutschland

Absender:

Відсилач:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши wyra3но і тільки на лініїх!

Fernruf Güsen 66

Друстоса вострес нарочу
вон срвх сирокх. Я
вам ізвещаю що я живу
теперь в мелем. Я перепису
ваше ізвешчание і я живу
небеда у мінімі і з такою
частю жмуча с тобою
нічим міні не убав с со
бою у свидані тайна Мелена

U

28/IV-43.

Postkarte

Назву области, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

Straße:

Вулиця:

Kreis:

Округа:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Marija

Moskowskaja

Schostenski 2-on

Sumskaja oblast

Selo Didowtschina

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ischala Tonja

Schönebeck Elbe Schilla

376 Hs. Kager 19440230

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Ischala Marija

Doc. Lobkiewska Dubow-

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder .

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

jasowski Kreis

Sumaska Gebiet

26/III 1943 року пущена открытка
Добрий день или вечер передаю
я вам свій далеко сучасний
привіт та пої дорожні родити
воперше споча своєю татом
я вам совоцую що я живу
здорово чого и вам дякую
уважний живіти бажано щоб
жаряно живіти и передаю
вам усім привітати усім Таті
мамі и браті и мамі и таті
браті Сергію усім передаю
далеко сучасний привіт

малюшко моя дорога ви пам'ятаєте що листи вислати
одеши неадажно бо в мене ще не усе ціле місто і
того кідє жити як він не меться буря то не знаю що
додати особно пошу не зарочаю того ж малюшко
малюшко я вам сторижку пошлю 24/III 1943 р
закого не що то раз благодарю і пошлю віг
вас пошлю в отримати і одно тисно а вам уже
писав без щоту а не знаю чого ви не пошлите
і тисна і тини пошлю кажен день малю-
шко моя дорога ви пам'ятаєте коби по ба тини
зот і часа малюшко моя дорога я дуже згодби
зот і тини тини не згодби малюшко
я уже то місяці скучива дуже неможу вам передати
малюшко неадажно не згодби бо тини
буде то по ба тини малюшко передавайте
усім привіт родичам і сусідам і дівчаткам
усім привіт родичам і сусідам і дівчаткам

малюшко моя дорога

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати вправно і тільки на лінії! Писати ясно і тільки на лінії!
там бачили тисна родичам і сусідам і дівчаткам
передати вам скучива дуже неможу вам передати

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Tschala Tonja
Schönebeck Elbe
Schiller str.

Ort: Lager №49 140230.

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterinlager

Schönebeck/Elbe
Schillerstr.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Ischala Warwara

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager Kleinsulle
Haida Kreis Böhm. Leipa
Sudetengau

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Добрий день, Шура, бабушка, Нас-
тя, Шушко. Переказо я вам
найкращий гарячий дачський привіт.
Я вашого листа одержала, за що
дуже дякую, що ви мене не забу-
ли і написали вітновід.
Я була дуже рада, коли полу-
ла відкритку, це не я першу
вісточку за цілий рік получила
з своєї рідної з України.

An, Кому:

in:
куда:
куда:

Straße:
Бульвар:
Улиця:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Orlov. Aleksandri-
Ukraina

Dorf m. Woroschba

Lebedinskij
Лебединський р-н
Sum'ska

Woroschb. Siluprara

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я писала додому багато одкріток, а погугла першу, писала
я й до Груді багато, але відповіді ні однієї. В зв'язку з
таким становищем, то вона може і не там, де була. Але
коли ж це вона не могла прийти ні одного разу в Вороніж,
вона мабуть не знає, що я і поїхала, бо її не було в Вороніж,
як я виїжджала, а може її і живої нема. Як можна, донема-
те про неї, де вона, може пісьма ходять влітку з Вороніж. Тоді
би я одне слово погугла про неї чи вона живе мені легше було,
а то я все плачу. Я живу по старому, роблю все як робила.
Нам тут жити не менше 2 років. Пишіть кого забрали в
Німецьчину з Мелашківки, може знаєте кого з Покровківки, чи
не погоріли хати на Мелашківці, бо ми чули, що курок
згорів, пишіть хто що весну поїхав в Німецьчину, пишіть все.
З туди до побачення. Передавайте привіт Груді і всім знайомим.

23.8.43.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Schala Warwara*

Lager Kleisquille
Haida Kreis Böhm. Leipa
Sudetengau

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

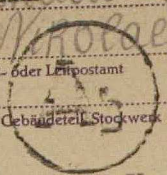
13

Absender:

Tschalio Peter
Kholosero

wohnt, auch Zustell- oder Leihpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Gemeinschaftslager Nr. 4914.01.5

Staßfurt-Land, Gollnowstraße 15a

Postkarte

Tschalaja Olga Nr.

~~in Ukraina.~~

~~Sumcha, Oblast~~

~~Lemanekie 2. n.~~

~~Wore Sukhodol~~

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! Du gefährdest sonst
luftschutzwichtige Gespräche!

Письмо от вашего сына Петра 19/III-1943 года
Здравствуйте дорогие ~~мои~~ родители мамаша и брат
Федя, Степа, и Миша, и сестры Нюра и Вера и Юля
и Мотя. Теперь я вам пишу что я жив и здоров
того и вам желаю. Петер я хочу вам сообщить
что до Германии мы ехали 15 суток. В Италии
в 2 перемешки была нам кошмар, и баня. Когда
доехали до Германии, то в 2 Эрфурте была тоже
кошмар. Тогда нас в этом городе поразил
мы попали вместе все сухоходские солдаты одного
и были нету. Прощай теперь мамаша что я кажу
теперь в городе Эрфурте на работе. Работа моя
легкая работаю я на железной дороге на стан-
циях дают нам кушать хорошо хлеба ^{и картошки} и кофе
чашу на утро. В обед суп с мясом вечером тоже
суп с мясом. Выдали нам бутылки на работу
Прощай мамаша не журитесь кончите войну вер-
нетесь домой. Прощай братьев слушайте матерей Федя
и Степа. Пока едем до свидания. Маша Ответ.

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Iwan Tschalin bei B

Pickernat Tschulow

bei Bentheim

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назва области, повіту і уряду

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Sofija M. Browka

in:

Dmitrowka

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Belopolja

Писма 28 груд 43

Писма свідка

Ваніла Івана

Даниловича

до свідання

свідки Данила

ми Ваніловича

своєчасно

Писма стигли

[illegible]

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Sofia Anzonowa
 Dorf Dmitrowka
 Kr. Summy Gebiet
 Bessarabja

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Iwan Tchalin

bei B. Pirkemat
Fremwegen

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kr. Benthesein

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Сманцова Анна
Сманцова Анна

Lager „Drachensee II“
mit genauer Angabe
postalischer
Kiel
Rendsburger Landstr. 199/205

Здравствуйте дорогие не на
секундочку не забываемые
родители мамочка и
родная сестричка Зина
Разрешите передать от не
окружной скорой помощи
привет с воздушным поцелуем
и теплою лаской всего сердца
в вашей жизни.
Дорогая мамочка живу
я как птичка на

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

6 6

14.9.45-24
aa

Ирина

Sidorowka

B-Pisawowka

Гитская

чужой старины. Мамочка з темъ по Вас саугото
и не знаю какъ вы естѣ жето б дрого было, а нѣ
кенту и послѣдствѣ. Работая я мамочка на
дворникѣ. работа не тяжела, но зная. Хвѣи
дѣлать такъ и роза приварокъ в дѣнь, когдѣ
2 кг хлеба на недѣлю 50 гр. масла и 50 гр. сахара
Дорога мамочка я вамъ скажу что не в дѣля
бѣль з дому было б в дѣнь жето такъ же еде.
Вамъ же мамочка труднѣ два мянѣ
стареньки. Писать не повоинѣ какъ з дому
какъ жѣте можѣ скоро увидѣи, можѣ
скоро жѣте поинѣ вѣрнѣе на родину.
Писать бѣль жето. Передавать
вѣи родитѣи жѣте. Спѣи догдѣ Крѣз
С тѣмъ довидѣи. Жѣте жѣте.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати виравано! Писати ясно и только на линіях! Писати ясно и только на линіях!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

17
Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому: *Guanyova Anna*

Lager Drachensee II

Kiel

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Postfach 329

Absender:

3756
Убор Трурови

Wohnort, auch Zuzell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Дубовязовский
район

У
Григорий Тschwir
Ostarbeiter Lager
Bergmannsheim in

Broichmeiden 3
über Aachen 1.
Deutschland.

Postkarte

Cebit Sumßkaß

Ukraina. Raion.
Dubowjasowßkij
Strasse Uriwtschina

Kaschuka Charitina
Koschara

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Лісьню 27/VIII - 1943 р.

Лісьню від вашого кудиона Звіра Тримі А.

Перш за все хочу писати вам а хочу сказати що
я пока жив здоров. Мамочка Мамочка а вас
прошу прощити як вам живе а прощити як
у вас новості як у вас там дома прощити
як ви живите що у вас є як живе дідина
тепер а тиридаю привіт вам Навсті обіцати
тиридаю у сім родичам і сусідам. Тепер мамочка
а вас попрошу як що у вас є табак то
випішіть мені пачка щоб була 250 гр.
таким пачкою мені випішіть хоч
10 штук а вас прошу щоб тільки був правильний
свій адрес а у вас дуже прошу

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Тестерака
Параси

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

открітка від
вашої дочки
Параски згасти
мої родичі Батько
Мати Братів Вася
сестрички Маруся
Дуня и Нася и свої
дівчатки Вася Шура
и всі інші родичі
я хочу вам салют
Писано 25/1/19

Postkarte

Назву області, повіту і уряду пра-
писати латинськими буквами
Район, область, бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

Ischebergjakas
Andrej Nikolaev

in:

куди:

куда:

Strasse:

Буляця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Reutiniz

Kreis Krolewez

Gebit Suni VII

Ukraine

отом моя Мила и здорово и того
и вим писано вамній Милізі і раба
я вам листа писано вам у 8 годин
вечора у великоду сироту и писано
и за сиротами не стача як писано
ну ми того неждемо і так що
неждемо що писати ну Поздоровляю
я Вас у сіх и спражжале и передо
всім горячі низенькі Поклон
ну писати і що да и затичу як
надувало и згадаю и маю
спати ну всім досвідом астонос
Мила и здорово як, пам'ятаю мою
открітку то дайте отвѣт не
олижте і що того не писати

Deutlich u. auf der Linie schreiben! | Пиши wyraźnie i тільки на лінії | Пиши ясно и только на линиях |

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Tscheberjaka
Pascha I 218

Henschel-Flugzeugwerke

Schönefeld

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

üb. Bln - Strömberg
Russenlager II

Absender:

Völklingen-Saar
Russen Lager Nr. 1

Wohnort, auch Zustell- oder Leitort an

Stube Nr. 42 V 2050.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрый день моя дорогая
мать Александра Ив.
и моя любимая сестра
Катюшка. Передаю я
вам свой сердечный по-
целуй. Передайте
привет маме. Ули с. Ули фр. Оли
Яни & Тети Марии, маме
Яннов. и Ваши фр. бабушки
Тани и всем остальным.
Мама я пока жива и
здорова, того и вам все-
гдаю моя мамочка и сестра.
Мама получила я от вас
часовики, а больше не
получала или вы
моя не

Postkarte

mit Antwortkarte

карточка

Seheberjako Alexandra
Dorf Schichowka. Kreis

Seredino-Buda. Gebiet

Sumskaja Ukraina.

Straße, H. Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

получаете моих открыток, которая я послала. Вспомните,
или ~~или~~ ваши не доходят мне. Мама я посы-
лала открытку, но не знаю, живы вы там или нет.
Мамочка моя дорогая, как я скучала за вами,
я сама не знаю, вы были в меня кривушки как
у галочки, полетела в на Украину до родной ма-
ми. Мама, наконец я в том же гор. Орел маме.
Работаю на заводе. Мамаша входила я сегодня
город и обмочилась, пришла и решила вам
написать открытку. Всего я там купила маме
Поехала одного мороженого ~~и~~ все купила маме
как получите мою открытку, то быстрее
дайте ответ, я отсюда и не дождусь. Как до-
рога, как ползала тогда открытки, а теперь
не ползала и снова досада напала, а теперь
живы вы там или вас может быть не
мама прощайте все и все новости. Я знаю
С этим мамаша до свидания. Буду рада.
жду от вас ответа. Прощай, что может
слышала про папу. Ваша дочь.
Татьяна Егорова Кудрякова.

14/III-42

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Tscheberjako Polina
№2050. Sölklingen-Saar

Russen-Lager M Stuben
Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

5. 1. 1918

Die Deutsche Arbeitsfront

Lagerbereich Döhlkingen

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Barackenlager I

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Открытка пуцема
30/VII-432. Открытка
от Вашей дочери Т.Е.
Здравствуй дорогая
мама! Александра
и сестрица Наташа
Егоровна. Передаю я
свой горячий сердечный
привет. Мама я пока
жива и здорова. То
и вали теплою в вашу
будущей жизни. Не
счастья и еще подарю
собою и мне еще
дайте с Термометром

Postkarte

mit Antwortkarte

Zürich

Tscheboryako Alexandra

Dorf Schichow. Kreis

Am

Sergina Buda. Gebiet

Sumska ja. Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Мама получила я от вас 4-ре открытки, новые
посылала бесценно раз, незнаю полугаете
все вы или нет. Мама я пока нахожусь в
гор. Орелк. лингоне. Работаю на заводе. Но не
знаю мама или будем мы здесь или нет.
Говорят вывезут из этого города куда-то не
знаю всех девчат. но пока еще на месте.
Новостей и нас здесь нет, пока все в поряд-
ке. Мама как получите мою открытку, то
подыскрей давайге ответ. Девчатами дружим
часто идут из дому письма. Мама прописывает
все новости. Вали я думаю можно часиком
письма, но нам разрешается 2 раза в месяц.
Мама какая счастливая Аксина Анд. в месяц
так не сумели. Молодые-бурные. Мама
пропиши ги дома. Нася Ульяна или нет.
Все прописуй мама новости, я буду очень
и очень рада. Мама ~~про~~ прописуй
она вернулась до дому. Написала Анд, как
да булаи край. С этим до свидания,
передай привет всем
сродиванникам и
подругам.

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Tscheberjako Poljor N2050
Hörsingen Saar

Russen Lager N1 Stuhl N48
Die Deutsche Arbeitsfront
Lagerbereiter Ostlingen
Barackenlager I

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Ischegadine
Anna

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Brebach-Saar

Ukraine

Postkarte
mit Antwort

Назвать область, пошту і урядупочтоу
назати латинськими буквами
район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

Ischegadina Ewdokey

Ukraine

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Nizhnja Melniza

Kturez

Summi

Привет из Германии.
Письмо от вашей дочери
и сестрички доброй день
или вечер дорожие мои ра-
дители письмо писала 25
августа дорожие радители
письмо я ваше получила
которому очень рад и до-
вольна когда я получила
ваше письмо моя нежна

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

что enim делают я сама незнала или я письмо
получила или васъ увидела ну все ничего об-
меня не беспокойтесь я по некоторым часам жи-
ва и здорова берите и вы свое здравье.
Теперь мамочка и сестричка когда получите мо-
е письмо то старайтесь дать ответ и Полечка
протините меня все новости и как у вас сей-
час как вы себя как вы убераете общен-
но меня интересуе узнать. Вот все че-
тем до свиданья остаюсь ваша дочь и сестричка
Полечка вы просили у меня фотографичну то я
пока не имее в другом письме я вам вышлю.
Привет Настюши, Поли, Тети К. К.
и моей любимой тети В. С. Тети П. зайцовой, и
Маруси, Маруси Тати, и еще мамы и Папы М. Л.
В. С. ваша дочь В. А. В.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tschegadina
EwdoKija.
dorf Nishnja Melniza
Kreis Krupetz gebiet Summ

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komu:

Tschegadina
Anna

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Brebach-Saar

27

Gemeinschaftslager

Absender:

Leipzig N 21, Zschortauer Str. 12

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Ukraine

22/IV 42. Здраво́вствуйте мои дорогие
манушеника Бадюшка доушника
и братик понюшка а́ вась нушени
за которе́и отець благодарна Мама
ты пишешь что за тебя беспоко
манушес за меня не беспокоит
а здрас не пропаду манушес не тро
мне не вникавай а за свои деньги
у девок купила платье еще хороше
из чонейки бижуту, туфли на
розову белиху карамель баре́т
рубашу, прыжки пиджак нави
суконный. В день покурала два
рога но пар курю картонки по
какие покуривы берни изгоро сну
из канути хреб покурала покура
куро на маю днел и это праш
моярапины.

Гуляево урочище
Бирюхи
Пролетарская дача №11
Елизаветы Анисимовны
Червоуевой.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

дорогая моя мамочка ты пишешь почтучу а тебе не пишу но
я тебе пишу очень часто не знаю почтучу ты не получаешь а
мне за два раза выслала вам шесть фотграфических картинок
написи получишь ли вы их или нет. Мне очень рада что
вы не забываете и я передала так твоей бабушке и дедушке
как своя семья а вот скоро скоро будем свободно ходить по городу тогда
будет совсем весело. Хочешь дедушка выходи из дома и тогда вернешься
себе прожить но теперь поздно кончиться война и я тогда вернусь
на свою родную станцию. Мамочка моя дорогая тебе пишу тебе хожу
дальше поправлялась приехала к себе к акушерке и что я не выхожу
дома купилась два раза в неделю мыло не купилась мылись
не маму подмывала на работу даю раз в месяц одну рубашку
на работу одеваю не что не надо жонку в ботинках и шапке
потому что такая работа. Мамочка у нас еще темно везде
зеленая травка к заводу много двора в заводе очень темно.
Мамочка что бы эти дни не выходяй дорога мамочка не думай того
что я писала что я раздала два того что бы ты мне выслала
я сама хорошо знаю что у тебе не что нет я просто моя мама
подмывалась мамочка ты мне больше не выслала писем
а обиделась дедушка что я зарабатываю истрачиваю на вещи а у
нас в семье сами продают то очень дорого да теперь продают
сдавать в месяц 15 марок купил по возврату на Украину
получил а банка такой приказ дорогой мамочка с 23 по 4 в пятницу
отдыхай буду до свидания люблю очень бабушки и дедушку
всех вас люблю и слову дорожно допишусь. Валя.

Отправитель:

Ischmolo sowa husla

Postamt Heidenheim (Brenz)

mit genauer

nostalischer Angabe

Württemberg

~~Lager Weidegrund~~

15/4/52

19/11/75
Здравствуйте, мои друзья,
люди, и мамы, и сестрица, и
бабушка, и дедушка, и тата, то
я живу, и здорова, и таво,
всем желаю, в жизни жизни
в цветущей, украине, дорогой
людишка, сестрица, маме, и
живу, и работаю, в хазина
работа, несподать, что трудная
выбираю, помысли, и готовлю

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область, а в селі трудя
писати латинськими буквами

Ан, Иомы.

in :

КУДИ:

куда:

Straße:

Вуданя:

Улица:

Knoig:

Kreis:
Floris:

HOBT:
Reuben

Гайон:

Dienstpost-

amt od

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

кушать, и жажду, в магазини, да, прахитали, дараган, Лиза,
підружка твоя моя, життя, маю хороших, тільки всего твоя
судна, на твоем дальний старане, Лиза твоя сестричка, я в выход-
ном, всегда с Нюрой, виденся, общел, одна, да одной ходил
гулять, но, Лиза, все дулаем аб-родине, своей, радная, Лиза твоя
еслибы, общел, у меня, криушки, то-я приехала хо на один
часик, и посмотрела на всех вас, но Лиза нигде, я пишу
все, Запирити, а ответу гнету наверно твоя добная мина
я Лиза твоя, но нигде скоро увиденся, Лиза, дальние Лиза твоя
я тебя поздравляю, законом, браком ^{хорошо} ~~хорошо~~ к маме своей
любви и любви верна, друг-друга, Лиза я илю
перенес с Васяи он тоже сдее, но не в том городе,
и там, даведание ещбы твоя да неди, передала все
радны, привети, мам, вашей сестра Усолова, Душана,

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Чемалосова Едгар

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-

Postamt Heidenheim (Brenz)
Württemberg
Lager Weidegrund

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Ваше повідомлення уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ap. Кому:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ischepa Melaschka
Ostarbeiterlager Essen
Süderichstr 57 Schule

Ischepa Petro

Ukraine

Dorf Bogotinka

Konotor

Sumi

Konotor

Открытка пришла 29.4.36
досвоєю розумієш браточко
Теті і насі мати ми дорі
і так же моріш мені писати
Замітки Передаро я вам
незакінчений привіт Теті і так
як усі оні і варазі і саму
ми і цілюро я вас най дорі
без усього рає і собикаю я
вам пока я живу і здоров
а вам най крашчого бажан
увамі життя і нагоді

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

і передайт привіт моїм сестричкам дачі і улані і
їхнім діткам і голубі курі Вари і сесточку Каті
меласу і Каті Теті бади і бади Христі парасті усім
тапер я вам пропису що я поучила при откритті
і пісно із карточкою із того браточка неміки то я
думала що випру із радості да сто рас поцісувала
да горко за плакала і ще я вас пропису мої роди
вишнім із усіх вас карточки ато я те забула
тапер я вам пропису вгаму я пишу є робота ту
і коймо із одніи дачі там де я роблю у такім
то не журитца даст господ живи буди то побачеши
я дур рада що браточок дача має навіт народи
і прописит як вам желотца мені харамо да дурне
скупано забави тільки я засну тоді я вас забуду
етим досвідом несамо мина неавтомат

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Исчерпуенко Тина

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здравствуй дорогая мамочка!!!
Первым делом я сообщу
что я жива и здорова
тебе и желаю.
Мамочка, я живу в
Австрии, где и работаю
у одного из больших
хазаров. Живу я хо-
рошо, ты за меня не
беспокойся, кушать есть

Ukraina

32

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

Исчерпуенко Тина

in:

Bilopillja

куди:
куда:

Straße:

Samistja Nis

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Bilopil'skoho

Повіт:

Район:

Dienstpost-

Sumskoi

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Bilopillia

Уряд праці:

Бюро труда:

это и оденду тоже выдают. Машонка напиши
как ты живешь, как тетя Шура живет, как
Люда, как живут соседи и мои друзья.
Машонка, от меня за 60 км живут Люда Абра-
менко и Аня Бобина, я с ними веду переписку, они
тоже живут у маленьких хазяев, вообще все мои
близкие девчонки попали к хазяевам, а за городских
не знаю ничего. Машонка, со мной работает русская девуш-
ка из Корнево, мы с ней ходим в воскресенье к своим
подругам гулять. Козлинка у меня хорошая пенци-
на и все остальные четыре рабочих тоже хоро-
шие люди. Ну, а пока до свидания, целую тебя
много, много раз, передай привет всем моим друзьям,
и особенно Шурика, Людошке и тетю Шуру. Зина².

Отправитель: _____

(Antwort)

Отвѣтъ в Германію

Ан, Кому:

ober Donau

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Борисовна Мана

Особливий Архиваційний Бюро

Wohnort, Poststelle oder Postamt

Exelited Unterstrasse

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Відомості про 157-й 43-й

Добрий день дорогий сестричко

Улюблену в твою праву

руку цілую много раз в

твою рідняню цюку коту

позавчешно по горячо: передаю

тобі свій акулий привіт

і передаю по низькому при

твотти кінці Володи Дзюбас

меншій дзвоні васі мамі всім

по низькому привіт аще

моєму рідному дорожньому

Маму маму і всім віди Мурі

привіт по всім по привіт

Postkarte

mit Antwortkarte

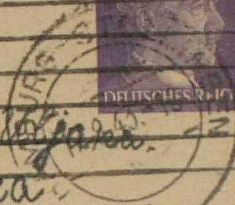
Борисовна Мана

Україна

Уезді Ізюмська Kreis

Кролівський Іхтат Кролівська

Контора Холро

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

34
Absender:

Борисенко Улана

Селархет Арбейтсхаус-д-р-Бауш

Wohnort, Poststelle oder Postamt

Решетово Подольск

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Решетово 152 или 13ра

Добрий день городу селархет

Улану мою & твою правую

ручку целую много раз в

твоею правую руку мою

поздравлю по горячо: передаю

тебе свой лучший привет

с передаю по низкому при

твояти кини Володи Дядю Вас

теку: дядени васи такі всім

по низкому привету аще

моюму родному городому

Маму маме Тини вди Мур

привет по низкому привету

Postkarte

mit Antwortkarte

Борисенко Улана

Украина

Уезд Луцка Kreis

Кролевский Schlach Krolev

Kontora Florpo

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Уля впервіх строчках свого листа опісну повідомити
що я жінка здорова по тобі не мілаю цього а мілаю тоді
всього кайкрайчого в твоїй жінці Уля я дуже за тебе
всичила і хочу побачитися пожедно чи придегось чи ні
Уля новостей у нас много по повір перо дере писати не
можна Уля в тобі уже поспала і нісвом авід тебе не
получила не одного чи ті на мене сержієсь чи мене
на доходить до мене Уля як преласі мене що нехай чина
окаруєш що вока туди тоя так плакала що аж захворала
тоді уже дівчата кажуть не плач бо неможнаго і терер
кожного дня плачу проісуй як у вас новості яка погода
у нас погода холодна не роздзвоніє і не розубавіє когось
деки доука і когину ніч таки доука що неможна вседіти
на місти а як перестане то і шукать то мертвих гриміє
такі як побіва стріхці магазін проісуй Уля як проісуй
твою і мою сестрічку Настіночку чи несеє фреді і чи дано
Вася і цілє довіданнє цілюю вік жду ответа Уля ніч
отвер як получиш мою листа з привітом Уля.

Absender:

Bondarenko Ulyana
Gebiet Sumgaja Kreis Kroliberski
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Kreis Kroliberski Komosa Horpo
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte 74X
(Antwortkarte)

Tschipurna Ulyana

Ostarbeiter-Arbeitslager

der Bauhilfe der DAF
Eidelstedt Lederstraße
Hamburg

DAF.-Gemeinschaftslager

Hamburg - Eidelstedt
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Hamburg - Eidelstedt

Lederstraße - Ruf: 58 10 86

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Ischepurnaja

Anna

Metz

Diedenhofen

Handstraße 163

03100er Ha

Lagerstempel:
mit genauer
postalischer Angabe

Отримка пущена 27 квіт
ня 1945 рр. Отримано від
вашої дочки Анни. Вдяче-
ствуйте дорожнім моїм
родичам панам і мамі
і браточкам Мурочка і Ва-
симом і сестричці Аришці
і Фокі. І привіт мамі
хресній і всім дітям і привіт
теті і таті і Марині і всім
і рідні друзі цього року і дітям.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту, уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Komu:

Ischepurni Ivan

in:

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Krasitsenka

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powiat:

Seredino-Zudaki

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Sumzka

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Zurück

Во-первых строкае своей открытки я вам сообщаю о том
что я нахожусь во Франции городе Метц на старом
месте работы на заводе нас с Красюки две и Маша
Моконькова и была с нами еще Соня Зубарева то она
постала до нас пусть родные ее организуют. Я пока жива
и здорова того и вам желаю всего наилучшего в вашей
жизни. Дорогие родные открытку я от вас получила
сегодня 24-го августа я от вас получила только 3 открытки
лишь сколько вы от меня получили вы спрашиваете что
здесь обидеть жители здесь море уже уборка урожая
погода хорошая все хорошо кушаем мы здесь и клубнику
и сливы и яблока все покупаем и кушаем жиденькие все
по картошке покупаю. но а как нам то оно даст картошку
то нам дозуть вобихи нитово. Об меня вы Маша, и Соня
не беспокоитесь а берите сами себя и своих близких
каждого к вам. | Письмо вышло 1-го августа | Письмо вышло 1-го августа |
Сестра Давидовна сестра Давидовна сестра Давидовна
желает написать вам письма

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Гічкерунаі Іван

Dorf: Krasitzko

Резіт: Серафіно-Будзкі

Крїс: Іуна

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort в Германию

37

An, Кому:

Гічкерунаіа

Anna

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Metz
Diedenhofen
Landstraße 166
ostlogia 11a

Ischerweford N 1830.

Absender:

16.11.1918 19432000
Auswanderlager Roter Berg

Wohnort, aus dem der Brief stammt
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо Peter Schmid-Str. 13
из города Глоб

милый от Вашей семьи.
Знаю, что растут мои
дорогой браток Вася
дорогая моя невестка
милые и дорожки мои
племянники Вася и
Синок Сережа и сообщу вам
в том что я пока
жива и здорова и
хочу вам желать хорошо
во дорожки мои родные
и сообщу вам в том что
меня живется хорошо

Postkarte

mit Antwortkarte

Ischerweford Joan

Joan Ischerweford

Ридишески район
Секитской области

Украина

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

так что меня поменьше думают, а это меня
навестить хорошо ну только часто приходится так же,
наверно вы про меня думаете ну работайте с
напаром накурены работаете хорошо Ваня от вас
здоровья я послала вам уже несколько
писем ну теперь буду ждать от вас дорожки
мне радик и прощу вас что вы пережидаете
моя брату и сестрам и дорогие сестрам
привет Юри и Мани сестрицы Танюшки
поменьше камушки Мани и передайте
привет всем родным и знакомым друзьям
передайте привет Юри и Мани ну новости
нету никаких пишете ли какие у вас новости
как там наша Корбушка жила как
там мама и папа Юдаша пишет проше
ите как вы еще задрали и все дома
пишете все подробно Ваня я вас люблю ни
когда всем приведу домой Ванюшка дорогой
браток я часто часто упоминаю на вымени
собирали и провозились то я все буду ждать и жду
ну до свидания родные и Сережа Вася
целую вас

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Tschenwefowa Sind N1830.

Ausländerlager Roter Berg

Ulm/Donau

Peter-Schmid-Str. 13

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postlicher Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду пр

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

6 6

An, Кому:

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ischenegora Andrii

Ukraine

Ischenegora

Pologi

Saporosche

Лист писав до вас
своєю зо зомби.
Доче як хотіли бачи
ти все моє, і я
всіх друзів і сім'ю.
Син все впродовж
роз на кожному в зорі.
Опиту про хибі кк. єврей
нашнього ск. Все кріпко
уєм. сусіди: Дідуся З. Р.
Ваша Дочка Анна + Петро.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Franz - Frank*
in Winkel n 3 Post Röh-
renbach, Kreis Hohn-
stein N.D.

Ort: _____

Lager- oder

Firmen-

Stempel

43
Absender:

Peter Hürter

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Alexen. Mosel

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Woburg 16

Postkarte

Украина. Украина

обл. Сумська, район Крас-
нопольского,

село Александровское

Червоная Нахичевань

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPF,
ARBEIT UND SORGE.

WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

[illegible]

2824
Tschernuzjazzow Wasil

Absender:

Пославец:

Отправитель:

Postkarte

mit Antwort

Gemeinschaftslager VI für Ostarbeiter
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe
**Lager Marie
über Bitterfeld**

Впервох строках,
моим открытні і хочу
вам сообщить отмен
что і докостотного
временно живи здорове
живо и вам желаю всего
хорошего здравствуйте
моим много любящим
родителям Папа, мама,
сестра, Матя, Ваня,
и Павлик,

в эту область, повиту і уряду праці
писати латинскими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

Ан, Кому:

in:

куда:

куда:

Straße:

Булави:

Улица:

Kreis:

Повит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

44
Tschernuzjazzow Kiril

Ukraina

D. Tschernuzjazzow

Putiwel

Lumsna

Linosumowowa

VI

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мне здесь живется хорошо утрату денег не
настало и да разга приворне и чае денег
Пропишите ^{схалбуй} конис у нас условиэ жизни
и можите быть конис есте новости
пропишите как пробили уборну зрочас,
и быбуи жордственна условиэ Пропишите как жорд
теме дзе и ва мои бывшии друзэ и очно скучи
посвоих друзеи и родителюх особливо по каиин,
и каждой кидни чотку вбану двараза наводили
на веркноте спидовку ружини поило, обидет
хорошо, только всево и очно жалкую
что ни взял тобою с собою, только,
прошу и вас вышлите тобою всеи есте
возможность и естел Давидани, 15/III 43

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Gemeinschaftslager VI für Ostarbeiter
Lager Marie
über Bitterfeld

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

46

Absender:

*Tscherewenko
Wasily Sachar*

Seelowerstraße 11 P. Günther

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Fürstenwalde/Spree

Seelowerstraße 11

*Tiana i mroci
Bac m...
Cbor Hobacti...
... 3390-
polizei. ...
...
Te ...
Hine ...
...
3 ...*

Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine

Kreis Sumy

st. Romny Smiliw-

Kif R-n Dorf Hriniv-

ka Tscherewenko Sachar

(Tscherewenko Sachar's Tag)

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

22/V - 1943 року.

Здравствуйте мої дорогі
родителі, напам'ятаю маму
Вану, Сашока. Передаю з Вам
свій гордий сердечний привіт!
Перш за все, з Вами передаю
що я пока живий і здоро-
вий і все і Вам пишаю. Маму
з Вами прошу що я працюю
на старому місці, токарюю,
на станку так що робота не дуже
важка і грошей безпечноїтеся з Вами

47

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Tschereuko
Wasily Sachar.

P. Günther

Fürstenwalde/Spree

Seelowerstraße 11

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

maria Scherewko
Марія Черевко

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Kubach
über Weilburg

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому: Scherewko Ivan

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Boyf Pustowitinka

Romensky

Summiska

Здрастуйте дорогі
родичівлі панаша і мамаша
ваше перше листа писали
то я повідомляю що
я живу здорова тож
ваше життя. я роблю
те саме що і робила
встаю рів в п'ять 10
ми вже вбрали життя
за 2 тижні - і за 2
тижні

приблизли а зараз коим отаву та вбіраєм
а тоді як уберем отаву то будем мовити
хлеб ну нічого робота не страшна робити
так як і дома ілюмо чрази на день як
хазяйство а пропущвала мамину іше скорів
з темлиці що скоро будуть коровари і тепліт ото не
в тих нема тепліт чевекей і жоней і коза оце з
колоїж поравос і дою корови. Пропишіт які ував
новинки де робити і чи після мене не брали
дівчат пропишіт де іванко і напишіт його
адрес і пишіт новинки які ував і усі ну
з тими досвіденія оставов жива здорова тога
і вам милого передого неземний привіт макові
андруші вам чалі дядині і усім усідам живу
душки гарно skutno за домом жду ответа з соловіи не
~~потиміти мене хмари потиміють облаки што я вам~~
~~покажи мамаша миста онда згадуєте іна з дитинства~~

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Herrn L. Leutenka
bei Hdy. Huth

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Rückzug u. Weibung
Smithplant.

Absender: Isherednitschenko Daria
Надавець: Gewerkschaftslager
Отправитель: des Reichsmünz- und Metallwährung und Münzen

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Wenddorf IV
Kiel-Lerbek
Wehdenweg

Доброго здоров'я моїм дітям
Танюша, сестричко Оля
і мемлянички Лідчик
і Мурчик. Передаю
вам пламенний привіт
і щиро Вам всего
найкращого в Вашій життєвій
тій життєвій. Сподіваюся я
Вам це маю до місяця до
хати безоплатно, в до

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, округ і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому Isherednitschenko Wasil

in:

куда:

куда:

Straße:

Улицы:

Улицы:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Tokau

Lebedinski

Su my

Lebedinska

розе ничего не было. Живем хорошо о будущем
не знаем что будет. Я и Марусь работаем при
кузне, в нас жизнь такая как и на маминцу.
Те осылавские наши люди с нами в одном
лагере при городе Киле. Мне одно плохо, что
я из дому не узнаю. Одежды, здесь с ней обстоит
не хорошо. Вся посылка моя предназначена в Виду.
Те разговоры что ходят там о Грматини очень
не правдивы, в том числе и нас очень хорошо.
Видишь с дают работать Грматини. обед и ужин.
За меня разговора об этом нет. Панаща за
мной. Вы не беспокойтесь если меня отбавит
то давай вернется, вы берегите свое здоровье.
Писать особенно нечего. Доброго дня и всего
хорошего. Прощай мои Том и Лети, мамочка
и Марусь и дядя Оскар и все
остальным.

Absender: *Tscherednitschenko*
Надавець: *Dorf Tokari Bauen*
Отправитель: *Lebedin Gebiet Sumy*
Ukraine

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Darifa

Tscherednitschenko

Gemeinschaftslager

Ministers für Bewaffnung und Munition

Wellingdorf IV

Ort:

Kiel-Eller

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Wehdenweg

Telefon 14 258

Sender:
даєць:
Отправитель:

Tschernodnischensko
Ulia

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

*Здравствуй дорогой Машо-
шко, а також брати і*

*сестри Варочка, Ванюша,
Мичюшка і Витюшка!!!!*

*Передаю я вам свій
гордий, германский при-
вет і жму наймилу-
шій і найгостиннішій
жінці без мей. Також
передаю привіт всім
родичам, сусідам,
хлопцям і дівочкам.*

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ap. Komu:

in:

куди:

куда:

Straße:

Улицы:

Улицы:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienspost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Бюро труда:

Ukraine

Губерн. Николаевка (В)

Львівський

Сумська

52

6 6

6 6
1913-16
Tschernodnischensko

8643-16

Spandenberg
Lagerstempel

6/5-43 года.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на ли

Варю! Такот передавай усам своим подружкам пр.
Теперь напиши о себе. Милу з хорошо, істи
хватает все. Танюша хороша только в плох,
это думе скучно за Вами и за всею Николаевн
Танюшка, дала мне три письма, тамьери
квартиры, гуляки, трусы и прочее. Общесь все
хорошо. Мы здесь з Верой сестры двоюродные.
В воскресенье мы разом с Талей, Верой и Катей
гуляем. Развешивали сами себя пеньки, рассказавши
Мы здесь начинали уже обгорать картошку
все пригласу не так как у нас на Украине.
Пока все про себя. Писать вы про себя о
интересуюсь усім. Писать новости все, ги еще фран-
носе нас. Кто еще дала з девочек и мальчиков, а
такоже пиши ги федя дала и передавайте ему пр.
вет, Пока все. Дитячи ^{дівчата} и здоровы. Ваша зоря и сестра
6/5-43.

Adressat:
Имя авець:
Отправитель:

Ischerednischenko
Milania
Pantileowna.

Postkarte
(Antwort)

Vidповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому: *Frida*

Maria-rappel über

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Freilsheim

Württemberg

Absender:

Тчеркай Иван
Нienburg a/Weser

Wohnort, auch Zustellort

Russen Lager

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

28/VII-432

Содино вместе Нало-
дано Танушко Влад.
"Заурих Химченко
Михаила Намого со-
седа, Воюод Лукеренко
и жорна Черкай.

Дорога Мудрочка по
поцреним моед от-
крятки, проиу Немец-
Ренио отвіт и отиши
Хотд Кратко 7-го Нового.
Досвидишиу Хенуо Вил
Крепко и Висерки

Postkarte

mit Antwortkarte

Ураине

Тчеркай Александра
Жапсул, Nesterowa 77

Post Schostka
Gebiet Linnaj.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуйтесь дорогие мои голубя-
ка Машенька и доченька Мадонка!!
Сообщаю Вам, что так долгожданную
от Вас весточку получил за которую
не выразимо благодарю где увидя твой
Машенька подчёрк, не читая обдумывая и
дрожая читая, озирая счастиями, из чего
узнаю, что вы живы и здоровы. Дорогие
мои сиротки! Я так же пока жив
здоров, работаю в том же городе Ник-
бург на лесозаводе в качестве рабочего,
работа правда для меня тяжёлая
ввиду моей слабости, но ничего Агапство
хорошее, брати хорошие так, что всегда
улыбка сия или забавление, иду на
встречу, условия жизни не плохие
ни вч, в бараках на окраине города

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

Deutschland

Pischerkaj Iwan

Nienburg a/Weser

Russen Lager

Anker.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Tcherkai Inlan
Lager Benefeld
in Benefeld über Walsrode
(Hann.)

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Смущенный из Терсия.
От Терской губернии.
Благодарю родной
брат и тебе со
всем тем. Я иду и
здоров много и тебе
желаю в твоей
жизни я со всем
тем я пишу тебе
когда 16/8 43 год

Postkarte
mit Antwort

Назва области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

in:
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улиця:
Kreis:
Повіт:
Район:

Tcherkai Pavel
Vostan Taler.
Stadt Schostka.
Zapad Mosinka.
Dorf Lizonowka.
Село Миронівка.

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Gebiet Linn.
область сирічка.

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

12. km. Schostka
Рад. Бюро Миронівка

Которое писано 10/6 43 года за которое
олен благодарю я тебе сообщено
что я живу по которому то с хорошо
ураженной у нас убогами жито и овен
порода хорошо из редкой сеновник
урок бывает без муки но долгое
однажды слеза долой коко не
придвигая еще нушу можно.
Свои новости кто и как помер
и какие убоги новости меня пере-
дают своей жене Зяне Се. и Грини.
и Толе. передано я всем низкий
поклон и крепкого здоровья и пере-
дай всем низкий поклон и крепкого
здоровья с этим до свидания Зяне 10/6 43.

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Nicht verpausen! Tzitzken na jidisch! Nicht noch u. todscho na jidisch!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komu: _____

Tcherkai Iwan

Lager Benefeld
in Benefeld über Walsrode
(Hann.)

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Becherka Paul
Рос. Е ст. № 5

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weser

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Romy:

Chimtschenko Sorek

in:

d. Sokolimonivka

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Schostka

Povir:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Sumi

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Ukraine.

Уряд праці:

Бюро труда:

св' дил.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравейте саяи мого, пишу и уведомляю отомъ что я жив и здоров, то тебе
железною роботою изводи новостей особъ ней передай саяи днешн Бѣри вѣст
что я посылку получил, издалмъ сухариковъ кусокъ, сала 2 пакки патирокъ
и клубокъ нитокъ да которую густину тебѣ благодарю и большаю поддержку
мне, получалъ посылки мироновцы, все раздалъ много посылки редѣла
получалъ пишу тебѣ свои новости какъ вѣстали поживаешь чѣмъ занимаешься
какъ родные живы и живы ли мо кто умер, то пропиши те, наша передача
днешн и тоны катя все роднымъ привѣст саяи какъ не пишешь писла долгой
а долгой души тѣбѣ низкую какъ умирую безъ головки особенно
безъ предсказанія низкую и повиданное, свеліи чѣ ней посылки много
пришло тебѣ кто умерли и тебѣ пришли пишу тебѣ писла по
паще, чтобъ мне всемъ ладинер кононовъ получилъ 2 посылки
передай те, моему папачи погелу нешлѣтъ мне писла никада ни
посылки Степа Досвиданіе, остаюся, жив и здоров, жду отвѣта какъ съ ней

Отправитель:

Ответ в Германию

Bar. E st. N: 5

Lager- oder
Firmen-
Stempel

28/VII-43г.

Добрый день дорогие мои!
Получаю у Вас вагон
и метосуррей привез
и желая много счастья
вашей семье. Мамоу
и получила вагон откры-
ты 26/VII-43г. заготовку

Tscherkasschina Fekla

(Vor- und Zuname)

Abs.: Tcherkasschina

(Vor- und Zuname)

Stadt Sumy

(Ort)

Gebiet Sumskaja

(Rayon)

Tröstinezkiy Rajon

Dorf Ljódsho

(Arbeitsamt)

Gemeinschaft (Ort) Fabrikhof
Beim Hof Privatweg

(genaue Lagerbezeichnung)

F 0962

огонь благодарна. мамогка вы пишете когда з приеду
в урлусе то з незнаю, а если вы знаете то мамогка
лине. Мамогка, погону вы не пишете про папу, а
возможно они про меня забыли, что у них есть где
- то догь, то з капопиская это з они писали мне
тебяма, а не забывали про своих детей. Ведь з же
мамогка с вас лишнего негдо не изла и за того
таб вы меня не прогнали, а отз здесь пишай пои
кости брут остаются в погон. Дорога мамогка,
вы пишете это з нескзала, а тогда вы меня не спра-
шивали когда з дошла в школу и кажи со всех сторон
меня то меня сугас некто не ругает и з спокойна.
Дарзи хорошие, да меня аватаи Одеву выдали на
и бубь тоже. з в настоящее время много перепис-
ку те люди, Нюрас, Марусей, Катей кажинилай. Выш-
ли мне отомо казодки з даже проку и братев тоже
выселаю з вам свое отомо. Передавайте кривей всем
родыгам и знакомым мамогка погону. Босваданиз
милон мои родники, целую много раз дого.

ANTWORTKARTE

An

Tschekaschima A.

(Vor- und Zuname)

Abs.: *Tschekaschima F.*

(Vor- und Zuname)

Dorf Lidsche
Sumskaja Gebiet

(Ort)

Raion Trostinezki.

(Rayon)

(Arbeitsamt)

(Ort)

Gemeinschaftslager Fabrikhof
Deimendorst Privatweg

(genaue Lagerbezeichnung)

29

VORTKARTE

An

Tschekaschina A.
(Vor- und Zuname)

At

(Vor- und Zuname)

*Hof Lidshe
Sumshaja Gebiet*

(Ort)

Raion Trostinezki.

(Rayon)

(Arbeitsamt)

(Ort)

*Gemeinschaftslager Fabrikhof
Dohnenhorst Privatweg*

(genaue Lagerbezeichnung)

89

Absender:

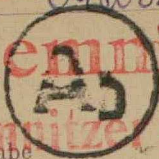
Надано:

Отправитель:

Tschernaschyna

Marija

Chemnitz

Lagerstempel

mit genauer

postaler Angabe

Str. 46

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повиту і гурма
 писати латынськими буквами
 район, область і бюро труда
 писать латынскими буквами

Письмо получено 24/VIII-18г. Здравоств.

дорогие родные. Мама, Катя
 Оля и Маша сообщают
 вам о том что от вас писем
 мы не получали уже 5-ю
 то случилось незная, за
 мы получили в открытии и
 ма с карточкой с мамой. Ма-
 ша дорога как вы сами
 знаете что мы больше не
 имеем картошек не кого
 с мамой ~~хотел~~ ~~хотела~~ ~~хотела~~
 реть кому было ~~хотела~~ ~~хотела~~ ~~хотела~~

An, Кому Tschernaschyna Marija

in: Маришол Маришол

Straße: Уевий Берег. Хаусл 2

Вулиця:

Улица:

Kreis: Угаванский Поселок

Повит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Жизовноја

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

38

Ischerkaschina, Maria

Chemnitz

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Altchemnitzer Str. 4C

Absender:

Tscherkaschina Marija

Postkarte

mit Antwortkarte

Nachrichte, auch Zustell- oder Leitpostamt

1074

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Abzugem Lager Schützenplatz
Osterode/Harz

Письмо от Заволжи
Марии Заволжской
дяде моему
Болд. Г. и Болд. Д.
Жена моя Заволжская
заволжская кузина
платяны и Брунет
и желая всего хорошего
кажется Болд. Г. пока
жива и здорова того
и вам желаю болд.

Tscherkaschina Marija
Dorf Soldatenbe Volzhensker

Синьская. Убьет.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

наилучших успехов вашей жизни
Боя когда палучиш такую открытку то давай
мне ответ и напиши как ты сейчас живешь
хорошо или плохо где учишься есть ли нету
кина лена живы или нет Боя братиши
Как, мой радитиши живут хорошо или нет
особено напиши мне как живет мой брат
Афоня и как именин обращаются это учись
бродило и как бродило где учился или нет
и все оводи и сдам бродило или нет
Боя когда палучиш такую открытку то
пачеши мне и лено за меня крепким
пачеши за давайши мой прими письмо
отвечай мне привет издалека что я
живу но живу мой развита одичка скучна
и ширка забавляю меня в страсти учусь
с одичкой ойной галавой и зазвучиши жизнь
мне маладую и зазвучиши маминька с тая
рана в карты грабь я научился и киню собою
свободу пачеши всю кошку бы ли не
привет за брата брата мой Боя асладание

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

674

Ischerbachschina Marija 674

Lager Schützenplatz.
Osterode/Harz

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Tscherschkaplena

Wohnort, Postzustell- oder Lokationsamt

Marijka 674.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

22 Алуэна

Lager Schützenplatz

Osterode/Harz

Postkarte

mit Antwortkarte

Ab

6

6

Tscherschkaplena

Николеуза Денису

Dorj Soldatske

Bolschewizskij Baum

Сумеря Убикт.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

добрый день
или вечер
радишь ты
и братишка
я вам свой пламенный
привет и желаю всего
хорошего
вашей семье
радишь ты
я вам хочу сообщить
что я пока живу и
здорово
тако и вам
желаю радишь ты

я от вас за пятьдесят
месяцев получила только одну
открытку и сыгас каждый день
ожидая открытки а все осталь
здеш каждый день получают
по 10 пасылка а я все не получаю
ожидая а вот бы получила
открытку бы и тем доволю
была вот бы я узнала как вы
живете живы ли вы все
друзья радуются я вам
высылаю фотокарточки
не знаю получили вы или нет
и я вам каждый месяц посыл
по две открытки а от вас от
вета нет друзей радуются
не знаю я хотела бы с вами
вот бы я вернулась к вам
ради маме украину и полир
успевает жить друзей
если бы друзья
то наверх бы вернулась ради
разрыв сердца из радостно
бабушка и дядя брата достан
передать все всем друзьям
и Маруси

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Echerkaschina

Marija 674.

Lager Schützenplatz

Osterode/Harz

.....
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschernenko Natascha

Krappitz O/S

Oppelnerstrassen

Gemeinschaftslager

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Krappitz-Süd

Kreis Oppeln O/S.

*Дорогий мій друже і серце! 1943 р.
досліджувати підписи добрих де
дарови підписи собою вва
мо і жінка і здоров'я до і
вам жінка передо ва
і біжимо серце мій при
близь мамі і мамі і мамі і мамі
оці ніжні коти підписи мій
і в бачили і жінку по
тільки мамі і мамі і мамі
одарити кота і мамі
і мамі і мамі і мамі*

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

Кому: *Tschernenko Natascha*

in:

куда:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Spejarewa

D. Saubelja

Römmig

Samy

Römmig

RUSSIA

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Ischerrenko Nastja

Krappitz o/s

Oppelnerstrassen
Mädchenlager

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland

Gemeinschaftslager

Krappitz-Süd

Kreis Oppeln O/S.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Wassilij Tschornemko
bei St. Triurnikowicz
in Bischofsburg
ostpreussen.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Открытка пущена 5/IX-1914
Добрий день або верні
дорогий дядя Павло. В
первих епіроках свого
метючках епіну новітрім
тін що я покажу не в
здоров, чого і Вам не лана
напишице в нещасні
Ваші нещасті. А таяу доз-
воляюте передати мені

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Адресату:
Anscricht abwarten

in:
куда:
куда:
Straße:
Улицы:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:

Pawel Passko
in Roschovi
Krawziwka
Konotop Dubowjazonka
Tschernigow
Ukraine
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Вам від щирою серця свій щиро сердечний
улюблений таємний привіт. і передава-
ння по привіту свої мені Васи і доні Кавар-
чі. Протисну я Вам дягу, що нині моя асо-
на. Я уне дягу посилаю дягу откритку
а дягу еще не паурав, а не знано чи дягу пау-
рат від мене. Вам я пишу ще дягу. Дяга ще
паурає від мене откритку нині мені відно-
від. Протисну які новості які є в дягу, як
у дягу на ородах. Все все протисну.
В мені нині асона у дягу як там в дягу.
Ну а так передумано що може скоро при-
де дягу. Ну а з цим дягом, рідний
дяга дяга. Нині Вам дягу дягу
Вам таємний Вас Черненко 5/11-43р. Відкритку

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Писати ясно і тільки на лінійках! | Писати ясно и только на линейках!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

72
Pawel Passko

in Kozchari

Rayon Dubowjasowka

Gebiet Summy Ukraine.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Wassilij Tschernomir
bei St. Dziurkiewicz

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

in Bischofsburg
Ostpreußen.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

із другого села що із твоїх
фотографувалася а тепер
німаю як буде то я вам
вишлю вам не збіє вам
Света до горла німаю писати
а саме бачася родину у відат
Спаси довідаюся мої рідні
Тина Мамі і Оленка існу
вамні привітати і щиро я вас
тисячу раз привітати Василю
Дослідити в цьому році по
дослідити Оленка бачитися.

Світловський район

Хустинської селища

Хутір Ярби

Полукино

Горненку Петру

Трофимовичу

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий день мої родичах! Карта надійшла
дорогі та золоті Тата мама і сестриця Олена мої золоті
Перш ніж листа писати дозволило списувати Ваші
улюблені речі і передавати незвичайний сердечний поцілунок
Я пока живу здорова тако і Ваші Тата мама і Оленка
живуть. Попустила од Вас картонку потому ви писали
12/11 а я попустила 28/11-43р. За яку Ваш
сердечною благодарю і попустила від свого ріднявчого
та дорожнього братика Ваші одну отримувати
яку писав 29/11 а я попустила 25/11 За яку дуже
дякую а Ваші послав отримувати і одно писаво отримувати
і ще нема. Тата мої золоті просять в мене картонку
і Тата уже давно Вам її вислав так не вий-
має картонки і гарно попустилися так і в отримувати
бували одну вислали так узали дізнати

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Frl.

An, Кому: *Oleg Ischerchenko*
b. Emil Ludeke

Ort: *Kötzlin b. Bredelin*
Lager- oder
Firmen-
Stempel *ost Prignitz.*

(Brandenburg)

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tscherner

Wera

Ledigenheim

Bad Zwischenahn II

Lagerstempel
mit genauer

postalischer Angabe

in Oldenburg

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ukraine.

An, Кому:

Tscherner Ivan

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rайон:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Maschtschan

104

Trostjanetz

Sumy.

Моя нумера 29 VIII-1943.
Доброго дня дорожні по-
ки мамана, сестри і брати
Мурра Наїдіда, Браніс
Міхаліс і мемуїніс
Зерра, мій і ваш нумер
поштом і багатом найдра-
гого в багатом мемуїні
мій і ви в мемуїні
семі і ви одержуватиме
на за які ваш нумер

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

дзякую. Мншэ ішога нізго торо і ван
Замсто в вачоу пачыні. Корэйс дуче по-
бачыўся з вані потаворытх про ве паче нійтх.
Помачуе ван вх хор шово поручіе про
мншэ ішо і ваншэ нійтх мні бо і дуче
бачаю дуче про іх. Мншэ асёвеш дуче
кажыікам на кажыіці, хор і мншэ по ве
паче нізго. І ве бачаю іш нійтх, вх ора
нційс вх допачоу зх мншэ. Дучыіс ве
про вейс рожыіс про змншэ іш вані нійтх
шовс мншэ вані кншэіс в вачоу нійтх.
шовс мншэ мншэ кншэіс вані бачаю.
шовс вейс вані кншэіс рожыіс. Мншэ
рожыіс вншэіс. Пачаюіс рожыіс вейс
рожыіс і змншэ. Мншэ вейс рожыіс.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Fernerz Ivan
Dorf Marschlschance
Kreis Trostjanerz
Gebiet Lunny

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому:

Tscherners

Wera

Ledigenheim
Bad Zwischenahn II
in Oldenburg

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: Maria Tschernezko

Надавець: b. Friseurmeister

Отправитель:

K. Bauen Wilhelmsdorf
Wintebg.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту, уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами.

6 6

DEUTSCHES REICH

Württemberg

An, Кому: Kalasz Santho

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

u n n

Sotnja 1.

u n n

S u m m e

Ukraine

Лист із Сермани отримав
подружжя Чернецької Марії
Вікторівни. Згадуючи мою
дорогоцінну подругу Катерину
Іванівну та маму. Співчуваю
за все новітнє життя моєї
любимої доробки того бачи
уєш життя. Катерина
живе і поже вчора
рада бачити щоби
жизня була щасливою

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Розлучив мене Катюша із Лідзою як мені і жаль
як і бабусі плакала як за рідною матір'ю туди
так і читали новина моя мати. Забрали її
біднячку на фабрику а мене до хазяїна і бідну і
небачила її пизною де вона, може вона посиле до дому
підеша то прощай мені адрес. Живу я у хазяїна хазяїна
хазяїна і в кімнаті хазяїна карін хазяїна і хазяїна
а я сама обід готую та в кімнаті у хазяїна пока хазяїна
ми голодне ми голодні бже. Одно Катюша на Україну
сидить найбільше у Ірину. Катюша дівка прощу і бже
як рідної сестри підеш до хазяїна і бже і бже і бже
напиши мені нішто в конверті і свій адрес хазяїна і бже
незнаю ми дан мій ~~адрес~~ адрес хазяїна і бже
тепер дівка до хазяїна передавай цей привіт мило усіх хазяїна
тебе та і твоїх батьків. На друзі пошлю хазяїна і бже
нішто аче одірвуть адрес готую. На друзі хазяїна і бже.

Напиши ясно і тільки на лініях!

1917/18/19

Württbg.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ischernikowa Walja 149
Hambühren Kreis Celle
Frauenlager 2

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

7/VI-432!
Здравствуй дорогой Ирка.
Вот тебе я пишу и
в то же время очень благодарю
тебя, что ты мне пишешь
и знаю, что ты жива и
своего дела позная можешь писать
от Зиневки и пишу тебе
на, где он пишет, что он
жив и здоров и что идет
2 коровы сам без дозвонки.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куда:

куда:

Straße:

Бульвар:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ura Salomaschenko
St. Cumy

Petro-Pawlowskaja №26

Ukraine

Zurück

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши чир-зно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

живет хорошо, знает тоже хорошо. Урок тихий
как хочешь удивишь тебя и мою дочку Людочку, она
наверно уже большая стелла. Я живу по сибиряку, счи-
таю за Бабу все и когда я получаю от тебя или
от Зинаиды письмо, то я радуюсь, какая я счастлива
то узнаю про Вас, как и что там, делается. Урок ти-
хий беру мою дочку и сама себя Бог пошлет, что она
снова удивится и будет веселее и никогда не бросит
друг-друга на такое далекое расстояние. Урок работало
на ф-ке на лет-ки. Кушало 2 раза в день. Очень много у
нас плод тернии и дружики. Я радуюсь Зинкой и живу с
ней и она тоже передает привет и целует Людочку
обередай привет нашим, а дочку поцелуй за меня
крепко, крепко и скажи, что я за ней скучаю и так
хочется ее удивить и поцеловать крепко при крепко.
твоя сестра-мама Вася

Absender:

Надávець:

Отправитель:

Ukreina

Čra Solomasehena

St. Sumy.

Petro-Pawlowskaja № 26

Postkarte

Antwort

Відповідь до Німеччини

Отсет в Германию

149

An, Кому:

Ishernikowa Walja

Hambühren Kreis Celle

Frauenlager 2

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: Технічнєк Анна

Відсилач: Горетовська

Lagerstempel
mit genauer
postalischer
Angabe

Rothenfurth
Aber Freiberg (Sach)

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши wyraдно і тільки на лініях!

Отримана 25.2.43, Тринець
привіт з заграниччя татов Сирожі Н.
добрий день сирожю спрадинок паскою
и желаю хорощо зульті Сирожю и
пока жена здрава тебе желаю всего
хорощо Сирожю пиридай привіт
булі жєні піридає ліда привіт то ти
лучши усім хлопцям и дєвкам
дасвіданія Сирожю пиши пісню
и низасювай тежя возьми чинас одридт
пиридай начини привіт дасвіданія

Postkarte 2552

Назву области, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами

An, Кому: Мороз Сергій

in: Selo Slavodka
куди:

Straße: mal Slavodka
Вулиця:

Kreis: Емансково Района
Округа:

Dienstpost-
amt oder Sumzkoj Oblasti
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt: Україна!

Біржа праці:

Отправитель:

Motzja Technisch
in Gemlitz bei Herrn
Jansson Danzig-Land

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Згор маргарину і трохи
деко приварна. Я вже купу-
ла бромек і наливста
гарних як приїду то при-
веду. Пишимо мені листи.
З цими мої рідкі досвіди
ня! Жду від вас ответу.
Бромек ваще шасливої
жити і бути всім вдома.

8/III - 1943 г. Кон. Черныш

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Ан, Кому: *Sergii Tschernisch*

in: *Dorf Choruschinka*
куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий день мої рідні тато, мама і сестрице, Трісі!
В перших словах свого листа я повідомляю, що я
жива і здорова і передаю вам по нидерландському при-
виту. Живу пона нікого. Роблю в хані на польових
роботах. Роблю з 7 год ранку до 7 год. вечора. робо-
та важка. Роблю таку роботу як в таті, кладу
сирди різної напівки і озерди соломи, а зараз виді-
раємо картоплю. Годують коня. Живає біля р. Вісли
ходимо до ріки дивимось як по річці ходять ко-
раблі. Живуть нікого лише сирко за дачою. Від
нас недалеко море так що тут погода сира са-
мо идуть дощі і вітри. Живає вже кончили і по-
сирдували. Кожної неділі вийдуть і кожного вихідного
я вам пишу листа. Ми дають і хуктів хліба на неділю

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Sergii Tschernisch

dorf Choruschiwka

Kreis Nedrigailiw

Gebit E. Linsy.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Motija Tschernisch*
in Gemlitz bei Herrn. Jansson
Danzig-Land.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

(Deutschland)

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

2711
наша новітні
нема ніяких. Ми
бу харащо в шо
у бірага і ви що у су
всав ділки не. Е
дома. Ми в харащо
і з'їли ми го с'їднє
наредва и ти вие;
ми на ка лотки незе
нікий. Ми жу оте
вита ваша мотз

Postkarte
mit Antwortkarte

Ukraine!

Ivan

Teremishenko

Brovok

Rezigailero

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

(Liny)

6 6

Пісню пуцено і черень пісню отьвасной
до чекі потері доверей день і ні утро
мої то доро гої пани а і ви мати
придаюч з сивої често сиритчений
покилоє сестрі марехвудні і соні всі
ми родина ма не зенький і соні всі
придавай ти сиватами покилоє і та
і зівичатами покилоє.
і молодими покилоє, пани а з
получа оть Івана пісню а оть
васи нема ні оценого то з ним у ми
ма пани Івани багато новостів
приростає що родина в нас замі
і дуть зівичата хелю ці мєнца

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Stotzja
Ehrensinkeke

Waldenburg La.
Sasthaus Gringelt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

3611
Tschernuschova Pascha

Augsburg 8

Wohnort, auch Zielort, und Teilpostamt

Augsburg - Schule

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

mit Antwortkarte

Здоровіє у мене хороше

родителів на па, моє
сестричка вера, твоє,
узд, в першій строка
моєго письма спешу
повідомити, що я живу
здорово, того і вам жилаю

Та на я живу зараз у
городі Аугсбурзі
у лазареті, пош
приїхали то я робив
у лазарета 1 місяць поїх
у мене забрали всі знамен
їхали на драбину, а

Uncaine

Zurück

Iwan Tschernuschov

Доч Поліковика

Суми

Schternivskaja Rajon

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

мене, Таню, і Марію те, що живуть на шляху взя-
ли у лазарет, тут нам хорошо роботи не
багато, ієши + що, імо 5 раз, так не мури́ть,
мені дуже хорошо, із Ванею я переписуюсь
він робить у другому городі, йому робота
тільки базига роботи на каналі ієши тільки
3 рази у день хліба 500 гр. по він розпи-
ваєтьсє у хазяїнів. Тата нам тут дуже хорошо
покупши туди по 2 сорочки дали 2 дартуки
пошили шовкові плаття для роботи, щоб
робили у однаковому у нас мед сестри ма-
нашки дуже хороші, подаршла сестра одна
мені кофту, купальнік, труси, спартику і босонож-
ки і хазяйка подаршла плаття, 2 дартуки,
рубасу і туди так що мури́тьсє об мені
пока нікого, постіль хороша, одізла, простіль,
низькі матраси, кровати і подушки, позоділєнік.
Тата все пише́ть ответ, тільки одірвіть,
напише́ть, адрес підписаний. Досвіданє дорож-
родителі тата, мама, вєра. Привєт від мене
і Вані усім.

Absender:

Ivan. Tschernuschow
Dorf Kobiowka
sumy. Ljubepruskaja Rajon

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Tschernuschowa Pascha

Augsburg 8

Adalbert - Schule

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Abender:

Генерална Секція

Gemeinschaftslager

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kienbaum II / Strausberg II

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Україна

Генерална Секція

Литва Желіт
Жамроєвського велік

Лорд Ісхінковка

St. schuzon-michailovsk.
писала 17-8-43 года.

Добрий день мої рідні
сестричка Настинька
і браток Вася і племо-
ниці Валд і все оста-
ніє родніє. Настинька
сестриця вперше
строках моєй відкри-
ки я хотілабє сообщити
також що я пока мен-
шчємо можемо скажати
Настинька а тібе желаню

всього найлучшого от гостода Бога
в вашой українській землі. Настінька
бохтори я сообщаю що я
твої дві открытки получила
більше и ничего нігутьно від
тебе ніго. Настінька я пишу
кожного полмесяца открыток
но від вас ніколучаю. Настінька
яб писала и кождий день якби
давали аткрытки а писем нам
ниразрешают. Настінька я вам
можено и письма писати з Украї-
ни. Настінька я розлучала Івню
Ігорю Миколу перекисуюся з
ними вислала я свою фотом.
а вони мені ще ні. Настінька
ти вишли мені своє фотосот
а пот у письми пришли и пришли
Настінька нижуриса на да як небу
перешивать. Настінька пишу
потайче письма привіт усім

17-8-48

Absender:

Tschernowka Nastja
Lumska Gebiet Jampolski
bezirk, Dorf Tschuikowka

Wohnort, auch Zustell- oder Postamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Tschernowka Schura

Gemeinschaftslager

Kienbaum ü./Strausberg II

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender: .

Надвонець:

Отправитель:

Текернова Саша.

Gemeinschaftslocher

Lagerstempel Kienbaum ü./Strausberg II

mit genauer
postlicher Angabe

Добрий день моє рідна сест-
річка Настинька и браток
Вася і пліменничка Валда,
и все остальные родичи
и сосіди и все остальные
Настинька сестро моє,
рідка впервиє строках
моєй маленької откритки
я хочу тебе сообщити
отом что я пока жива

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду бра-
ти і писати латинськими буквами
і вказати область і бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому

in:

куда:

куда:

Straße:

Улицы:

лица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Текернова Настинька
gebitt Summi

Żamropolski bezicn
Dor. Tekiernowka

St. Chutor-Michailowka

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

и здорова тоє і тебе неважно все найлучшого от
господа бога найлучшого здоров'я. Настінка моя сестро
я тобі сообщу що я твої ^{паче сил} дві отримки за дев'ять міся.
ців а тобі нішу кожного полмесяца а від тебе щось
пого идуть ти сестро моя Настінка мовсе- тобі мож
но передати как люди то передавай пошлущета мам
багато приходять дівчатом ^{Мурівскі} з України Настінка
сестро моя рідна тепер я тебе повідомлю що я зорог-
рафірувалася то висилаю свою фото іздилу в
"Berlin" **B** Берлін и зорогграфірувалася ну як
получим то наближайся що погано зорогграфі-
рувалася це було наскору Берлін город хороши я
іздилу два рази від нас сорок кілометрів. Настінко
покака дасвіданіє шлю тебе свою фото и ти
мне пришли пока дасвіданіє писала 28-8-43, годя.

Absender:
Надавецъ:
Отправитель:

Тчернова Настя
geb. Sumskaja
bezirk Gampolski, St. Chudow
Michailowzk Dorf Tschukom

ma Schura

Gemeinschaftslager
Kienbaum G./Strausberg II

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Scherzjawina Maria

N 145

Lagerstempel
mit genauer
postalischer

Lager Rothenfurt
überFreiberg(Sa.) 2

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Пон, область и бюро труда
писати латынскими буквами

An, Кому:

Scherzjawina Semen

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sumiska oblast

Ерманскі район

село Сорисск

Україна

Загін

Отримавши 12 лютого.
Здоровити дорогий родний
попос и маюток. пиридою
свої скупий зоревий привіт
дорогому браточку Васи Васи
Васи Трохи Попос зими и брато
чку Васи пиридою свої полати
ний привіт Платочки шурри
Васи Попос Васи и відпоко и
соро роєти и дождатися
миш, дорогий приїждиши тири
Васи Васи тата поєуси.

Отправитель:

Lager Rothenfurth
über Freiberg (Sa.) 2

Absender:

Надіслано:

Отримано:

Wohnlager:

Am Weinberg

Lagerstempel

nicht genauer

postalisches Adressat

Hirtenberg Nied. Donau

Зіть ії і родичи. Зверну-
мося-буду дуже дякувати.

Я вийшов наробити за 77

зімлей, як за своїх підлик.

Ам, С.С., вийшли робити.

Ви знаєте, як я живу!

Зіграють не наробити.

Писати по адресу, що на

мійшій дні вийшли для

почеки тобто можете брати

адрес у мене батько або вус-
кати на чому-будь. Вона

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряди
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Geld

Donau

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Serhej Scherzjak

des Herz Jaroslawer

Gluchow

Sumi

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Доброго дня, Сергій Симонович!

25/IV

Привіт друзини, дітям!

Не речай від мене вітти, нехай, а ти ось — рибка,
як риба з води. Ти ж багатьом не можеш, бо менше
целас. Коротенько: живий, здоровий, як молоденький
бичок, такий ти, якого ви мене знаєш. Живу,
дишу. Ну і хорошо. Через рік, якщо сніжний
вітряк, може і поважнимо.

Як там Василь Фіомович? Ві вітання з усіх поворотів.
Позначте і поважна мода. Привіт йому від мене,
теплій, дружній і з вітти!

Потім, С.С., не забувайте, що ви обіцяли, коли мене
проводили. Ви говорите, що не забуватимете мамі,
Васильові пітти. Як один раз, С.С., колиш
урава.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Wohnlager: _____

aus der
Kartei
St. 11
Am Weinberg

Hirtenberg Nied. Donau

Absender:

Мещеряков Алексей 286

Postkarte

Deutschland. Königsberg (Preuss)

Wohnort, nach Zustell- oder Leihpostamt

Marschstrasse 118

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

DEUTSCHES REICH

Своих родных маму и маму
и одну сестрицу маму и па-
пу я вас мои родные что чего вы
мне не пишете ответа а я
вас вам даюто послала как-
то так а вы мне только 1 м.
вы мне мне даюте ну новостей
мне как стем до свидания мой род-
ные передаю я вам мои родные
мне по низкому поклому big мое
Сергей передайте big мне мои
родные по низкому по. ну ответи

Вечники Иван

 Dorf Teplojka
Kreis Dubovizjagorjka

Lumjka gebiet

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Открытка прилепна и писана 6/III Серпня Открытка
від вашої дочки Оксені Я. досвоєх родних добрих день і
вечір мої родніі папаша и мамаша и сестрица татця
И. • Вперших строках моего коротенького листочка що пока
я жива и здорова того и вам маля у вашої нещасної жи
зні нещасної и передано я вам мої родніі свій широк сердечний
скупний низький привіт и собідую я вам що я вашу Откри
тку получила що писана 24 травня а получила 30 липня
хотя и невесела Открытка що ви пишете що нема кому
родити и нема тійкі ну всеж тійкі дити дай дити я вобра
джуваюсь що немогла я за 1 раз позитати пишите ви яка
велика робота лежати тільки отаєти родити я 11 часів а
корма гарни недрод виходити ну скільки нас у рожд ну тійкі
нам невесело мої рідненькі як я забави дити скупним так
поться побачитися и багато споминать якого дити побачити

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Mtschernjak Oksenjer 286
Deutschland Schönebeck
(Elbe) 3
Magdeburger Str. 117.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Тешковияк Велко 286

Franklager. Schonebeck (Sebe) 3

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Magdeburger. Nr. 114

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

ку нека все новости и класе
Стане до свидания мой родни
передаю я вам всем покло
нскому и с сердечным по
мыслию поклоном вам папам
и вам мамам и сестрици
и всем помыслию поклоном и
передаю им все мое всем р.
дяди Т. нёти В. нёти мафти
и всем и кресту Оми ани кати
и роду моему дама аффдгиди то
передайте всем и кресту моему

Решити Иван.

Дух Феровета
Kreis Zaborijazovsko

Sumsko Gebiet.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Открытка пушчена 18/III Серпня 43 року Открытка від
вашої дочки Оксани Андріївни до своїх рідних добрий день
мої рідні Таточка и Мамочка и Сестричку Мандю Ивановна
вперше Строчка мого коротенького листочка що тиме ваша
дочка я вам пишує мої рідні що я пока живу здорова
тако ж вам пишує мої рідні ище я вам пишує що я живу
1. Открытку пушчена за котору домі я вам своїм уїрши
сердцем благодарю пишеє ви що я роблю я роблю на фабриці
робота карона легка карона гарна роблю я 11 часів а неділя
виходна пушкаруть нас угород нас тут 330 руских девок
и зодного району є 9 девок и пушкаруть деї открытки а я 1
Оксана 2 и 1 писмо а марії коло нас нема вона потаха до батка
26 місяць и місяць виграєє так як її р. Таточка а открытків
и даєт мене 7 пушчен пишеє ви мої рідні що нема ког
роботи ну щоні мої рідні треба як нібуд переживати
моя така скоро побачимось иміи тут гарно весело а скучу

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Mechernjahn Asano 286

Frauenlager. Schönebeck
(Elbe) 3

Magdeburger Str. 112.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

KUCO

Kacholotenwerka

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Werk III

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

St. Peter-Platz

Postkarte

приходите привезти
мне и все остальное
и вы мне привезите.
привези всем родным
и куклы вери куклы
мариусу сыну коим догн
много. и напишите мне
дождю минутой дома
он для нас. Маме ты
просто напишите письмо
на этом я письмо кокому
чем пока свидания
все родным. пишу тебе
как человек. счаст.
Скоро я вам напишу
написан еще раз пишу
дайте ответ напишите
новости вашей семьи Куклы.

~~tschechnische wassil~~
~~dorf nortie wicki~~
~~Kes Belopode~~
~~Bez Sumi~~

Zürich

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо получено 22-го 1943 года
Письмо от вашей дочки мами и папи
Вот родные мамы и папы Ваши
Бригада и мамы и папы дяди и тети
Мама впервый стрелковом моего
тема пришло в Вашей час
сердечный привет и крепко горю
молитвой а также мама прощу
вас приидите все маме родни
по приходу а ввтором пришло
было что я еще пока до чего часу
живу и здоровы но я грехи мами
а ничего не знаю как вы мамы
живете много или охотнее или меньше
завсем немо и настий до от вас
я получила всего за 10 и два
месяца с темма но до вас не пишу
ни без шотно штук ани вы не знаете
мисет или некогда я вам пошлю
пошлала карточку. маме прощу
все доброе прощай дайте мне
на это письмо ответ дойдя три
слова как ваша жизнь моя жизнь.
ожи и ожи хороша. но односмычно
то нет от вас никакого известия.
работаем до 6 часов а потом гуляем
до 10 часов. мама справите ведики
ни охотнее они замкнутой индуст.
скажи работает или немо или
охотнее человек. работи по укладке
точно дядя ваши сугуб. жизни пока
охотнее. но только они а скучно
за вами но от вас ничего не пишу
миша пишете мне дома ли мама
да баба может еще работают.
то все мне напишите скорей

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Григоренко
Mina

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо 5/VI-432.

Здравствуйте мои
дорогие товарищи
Зина и Женя Кошарова
Ваня. Алена я пишу
вам уже впервые
открытку а ответа не
получаю не от кого
не от вас не от
меня уже. Алена

Postkarte
mit Antwort

Назвать область, повіт і уряд праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ан, Кому: Митрофановича Ольга

in:
куда:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Novo-Slovoda

Kislovodsk

Putin

Група

Украина.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши внятно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мила мамочка я работаю в городской бане
работа не тяжелая встав в пол 7 утра и иду до 8
рабочий лагерь наш от работы 3 километра и работаю
с 8 утра до 8 в. вечера. Мамочка милая есть у меня
кровать я бы приехала и разговорила
вас всех. меня часто мне снится
во сне а проснусь ничего нет. меня
как мое сердце тикает каждый день
по маме родной. Мамочка за меня и
недавно беспокоилась о тепле огня мне
живется очень хорошо лучше чем дома
вовсе никогда не было. Мамочка передовик при
вети всем своим детям дяде и бабушкам
много любви каждый день за всех. Целую тебя и
и крошек. /Мила/.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

104
Мирошниковъ
Анастасія Івановна

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Тscherenjakowa

Stadt-Bad
Ulm (Würt.)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Marktplatz 19

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Теренякова
Nina.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо 5/IV-43 года.
Здравствуйте Андрей
Никитов. Анд. Ник. я
вам пишу письмо как
хорошему известному
почтальнику. Анд. Ник.
вам пишу Nina
Терякова. Анд. Ник. я
пишу письмо и
содержит что я

2506
105
Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

843/12
Nikitin Andrei
Schudraev

Putinzel

Lyuty

Ukraine.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźnie і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

работая в германии и работа можно
скажется легкая работою с 8 утра и 8 до 9 в.
Андрей Кук. пишите мне открытку
и пишите новости какие у вас. Андрей Кук
я вас прошу потому что мне нет не
одного ответа так вы там напишите
как пишется и куда их отправлять
а то меня не очень грамотная дак
я вас прошу чтоб вы мне одну
просьбу исполнили и передайте
Тавиновой Аарини и хороуцко Анаст
ии, и еще привети всем хороуцко
Сергачкову М. Ив. Сергачову. Д. и. и всем вашим
домашним. Вот моя работа. С тем и до свиданья.
Сергачова Анна.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Nikitin
Andrei

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому:

Tschernjakowa N.

Stadt-Bad

Ulm (Würt.)

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Marktplatz 19.

Absender:

Роман, Игорь
Знаком, friend
Wohnort auch Zustell- oder Leihpostamt
Kriegsstr. 7/6
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

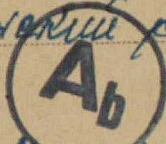
Postkarte

Щира вели буди
писати то писати
так адрес как написано
звирну пошкешу
Щира я вхожу. Город
Бреславль село Фришда
адреса доведати отсюда
отсюда с нимиреда
Щира твоя мун Фришда
Щира все крепко щира
Велюю все и зедати

Украина. Сумская обл.

Шалкинский район

с. Володимир

Сергеев Александр
Щира твоя мун Фришда
Щира все крепко щира
Велюю все и зедати

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуете дорогой родней тинца
шуря сыночки Володя и Вася и дедушка
впервые срока шовво писем когу вам
своичит. Отам это я тив и здоров живо
и вам тинцао найдрового в вашей тинце
шуря я тиву у Кедина ходит и козика
кереший хорошо обращается тинцао скурто
по вас и всегда думает как вы тинца
дорогая тинца шуряка и тинца поиграет от
смыч откритки и тинца, шуря я ровнато
вместе в одном сине из Убавока тинца
тинцао был в другого ходина шуря тинца
тинца и тинца откритки сдв думает скурто по вас
а пока добывает тинца все тинца шуря тинца

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Jamima Bresnien

Düsseldorf Reichshof

Düsseldorf Reichshof
Huyesstraße 209

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Düsseldorf Reichshof
Huyesstraße 209

ayjor dy moja mamu
bore da mny tak
tykni dy twoja mamu
tshis i dobroistwo soz
zobora pryslij mi swoje
zdyecie ja 2-gim rokiem
wysly ci swoje karowu
karnery wsta ni z Bogem
pior do mnie ceto
ja roznier lydz pisor
cartyja dy dy Henig Mandke i rodnicy Jamima

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому: Nachman Jamima

in:
куди:
куда:

Rokitno

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kawacka № 5

Kreis:
Повіт:
Район:

Larny

Dienstpost-
amt oder
Служб:
Область:

Rowmo

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Glas kuite
Ukraine

Süßeldorf 13 IX 432

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźnie і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Pech Bedzie Pochwalony Jezus Chrystus Kochana
Jasie dowiedzia tam sie co posmucita do domu
wgo posta. mowita m skreslic do ciebie tych parę
Tow. razie da mi jaę ci o swoim zdrowiu
i powrocie. Otur jestem zdrowa a co do mego
powrocie to ci opisane nie bede bo napewno
jaę wiem jak mi się tu na dalekiej stronie nie
maje. Pracuje w fabryce przez mam nie egię
na spaceru nie chodzę bo nie mam w czyn.
niech w lazie i to sknie. w domu przeko
mi res ty posmucita do wieczna a mnie
opie. co razie to Bóg jego wie jest teraz.
Wojna sama mowa. Wiedzieć jak to jest
wójna jak to otwiera gania po swym
swiecie. Kochana Jasie napisz mi jak ty

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Samina Bresner
Düsseldorf-Reisholz

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Düsseldorf-Reisholz
Heysstraße 209
Ostarbeiter-Lager

Heysstraße 209

Ostarbeiter-Lager

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tscherno Pologers

5/232

Lager

Gebäude

Kriegs
AS

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Durch Deutsche Dienstpost

Назру области, праву
послати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
послати латинськими буквами

Umland

110

Лит тугино з селна
чобини зени а до вечер на
чорога ситро гутя а
тоби пали чолата иро
а твоею откритку
послужила 4 ж арна
за яву дужни чакло
а прийшла з роботи
воли мити емои откритку
те а лизага лрзди то
немога ий прохити за
дирини лозаси

An, Рому:

Tscherno Ewdochna

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Meleschkowa

Wedzigalinskij

Sumka

сестро не пиши мені тощо бо я вже не пишу нікому
нічого і подобно на тебе дивлюсь мені подобно на тебе
сестро ти мені писала що ти погратиш
як ти мені писала то ти мені на писани мені сіз
як ти ахри до я незнаю як ти мені кохалася
вдирати дівчи мені і сестро ти мені на
писани хто дома сиди січас то ти так на
писала то що тежорено роздірати ну прочитай
і мені чорко запам'ятаю я писала тоді сестро
нічого то сестро капає накроці до 15 місяці
оноу откритку то така раба що пишати
написала ну на чому писати кохача доміну
писати отавоса ти мені здоров'я того тоді писало
тирпача тоді сестро сестро сестро сестро сестро
привіт і пишати мені писати писати писати
як ти писати я. писати я. писати я. писати я.
і сестро писати писати писати писати писати
сестро писати писати писати писати писати
як ти писати я. писати я. писати я. писати я.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Трешечно Ралагжа
51232
Telefunken Oflag

Berlin NW 87

Ort: Beustelstraße 44-11-9.
Lager- oder
Firmen-
Stempel Barak 5/12.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Wladyslaw Kleszko

Spauden

Post-Karte

Herr - Birchan

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Romy:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Kleszko Borajon

Faktor Dzwiedzcalny

pod Samanym

Samy

Rowiencha Kolyin

Samy
Ukrainia.

Sprauden, dnia ³ VII. 43 roku

Droga mamę pisało was bardzo śladem ale od was
odpowiedzi śladnej nie otrzymałem czy nie otrzymał
listów czy może nie chce mi odpisać.

Ojciec domniem jest nie ale tylko że jestem trochę chory
jestem razem z rodziną, mój Janek i starszy
są nie daleko mnie i wogóle wzięli trochę
A teraz droga mamę jeśli mamie jest ale to proszę
z miłości i serdecznie albo chociaż sama przyjechać do mnie
na mój adres bronka margonowa przyjechać do swego Ojca
a teraz napisz jak się czuje kto się najwyżej w Samoch
czy nie więcej gorzej jest może Wasił daje mi mój adres
Opisuje jak więcej gorzej jest trochę Wogóle co mówię
Watem bardzo rozstawać się z wami z panem Bogiem Mama
siostra z miłości i rodziną ukłonił do wasz szanownej rodziny

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Nicht verpaano i trüblich na zbirax! Nicht vcho i to tylko na zbirax!

115

Absender: Tschetschel Grigorij

Postkarte

Klein-Venedig
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Post-Grabenstein

Kärnten
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Tschetschel Grigorij
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Post-Grabenstein
Kärnten

Ukraine

Dorf. Reutunzi

Stadt. Krolewes

Gebiet. Sumy

Tschetschel

Wobduwds Hasden

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher, damit
Luftschutzwichtige Gespräche
durchkommen!

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здраствуйте дядько родителі
наша і мама і брат Вас
де всі знаходяться і також всі
останні мої родичі, друзі,
товариші і дієта. Ревний
своєму до вас передаю свої
милі слова, австрійський уряд
визнав вас привіт і дякую
вам в скорому часі дістанете
мене в вас. А мама і мамо
знаходяться у баба-козів, робіт
милі і стала тепер перші наші
руч надто це буде хороше,
тільки і того, що ми оду
істи даєть не дуже ми того,
реша багато, тому, що дім
багато, ми надто всім буди
непомиряє в скорому часі
канцелярії війни і переїдемо до
А тепер наша і мама і
як комерції моєй дирекції то
нішній мої зараз, а то
шми дієть екстрено без родителі
нишній свої новості, що поїде
носії моє в Берліні, а не
Микола Рєвний поїде з ним
і також всі останні, що
маєть тривати з Берліні, воює
нишній мої всі. Десв'яту
наша і мама, всі останні

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Fliegerangriffen

Privatgespräche

am Fernsprecher **unterlassen!**

Postkarte

Gebicht Surny
Stadt Krolowez
D. Rentunzi
Tschetschel
Bo Wolodumir Wor.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Здравствуйте добромъ рожденіи нашимъ,
матушка и братъ Васъ, де вы здоровы,
беру за васъ и вамъ пишу письмо
изъ своего Австрийскіи пріѣздомъ
вамъ найлучшю вѣстину, и вѣстину
и дождатся мене до дому. Матушка,
матушка пишу вамъ изъ пріѣзда
по мнѣ, явленъ буду къ вамъ пожеланію
мнѣ, тѣмъ изъ пріѣзда многа изъ пріѣзда
предоставлю и хороша и многа, прода
предать очень много стѣнны за дѣлѣ, здравію
и у васъ, да тѣмъ, вы то по пріѣзду
перва, и еще разъ пишу вамъ изъ пріѣзда
изъ пріѣзда, пожеланію пріѣзда до дому,
и здравію, пожеланію пріѣзда, здравію
и здравію, пожеланію пріѣзда, здравію
и здравію, пожеланію пріѣзда, здравію.

Absender:

Schetschik.

Надавець:

Lübow

Отправитель:

Lagestempel

mit genauer

postalischer Angabe

Friedrich Bergmeister

24. VII. 43.

Solingen-Ohligs

Здравствуйтесь дорогие мои родные па-
па, мама и братик Ваня. Во первых
спасибо моей открепительке, а сообщаю
вам, что я пока еще жива и здорова
чего вам желаю. Передаю я вам свой
искреннейший, пламенный привет
и горячий поцелуй. Письмо я ваше полу-
чила 13/VII-43 г. за которое очень и
очень благодарна. Мама, мама вы

Postkarte
mit Antwort

Ukraina.

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

6

An, Кому:

Schetschik. Makar

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

dorf Worgol

Kocowskoho №26

Dr. Putimbski

Leb. Lumskaia

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

пишете, что не получали от меня двойной открытки, а я вам послала 6
открыт, в письмах и в отр. одинарных. Жизнь моя протекает по-прежнему, рабо-
таю на фабрике 10 час. Из субботы работаем до 12 час, а после идем гулять,
отдыхать. Из воскресенья мы ходим гулять в другой город к нашим девокам, а
также в город лес, покупаем морожено, сыр. 15/III-43 мы управляли Маши-
ныны, покупали ей много подарков, приехали девочки с Solingдена, гуляли хо-
рошо. Работаю я на станку, работа не трудная и не опасная, работаю я в дневну-
смену с 7 часов утра до 6 часов вечера. Кушать дают нам 3 раза в день, 300 гр хлеба на
день, масло, сахар, колбасу и проч. Бояз что мама, папа за мной беспокоятся
мне жить хорошо. Я уже сфотографировалась, вышло, тогда как получу от-
вет. Мама, папа пишут какие у вас новости, как вы живете, что ешь у вас
с хозяйством, есть ли корова и свини. Пишете писана, как писали мне первое
письмо. Когда здесь неважная, идут гости дяди. Людей нашей фабрики даю мне
поздрав. С тем до свиданья остаюсь криво и здорова. Передавайте привет тети Нади,
Бадю, Бани, Бани и сестрицу Марусю всем остальным родным, знакомым и
друзьям. Мама напиши мне адрес Андрея К. С приветом ваша дочь - Любовь. 15/III

Отправитель:

Ответ в Германию

Ап, Кому:

An, Кому: Григорьев.

Lübow

Friedrich Bergmeister
Solingen - Ohligs

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Klaudia.
Ischetschena
Bierbergen
über. Detske.
Я хожу до доктора
нощ. урють алект
никою по нічці
нічого нічого моя
маленька ні душі
важкий тиє іамно
маленька микі пока
осярамо работадох
ка я я работаю у су
врем на кухні і
прибираю у комноті.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

119
An, Кому: *Україна.*
Николаевна ед
in: *Николаевна област*
куди:
куда:
Straße: *Kalantzenazky rayon*
Вулиця:
уллица:
К: *Kalantzenazky rayon*
Почта:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt
Уряд праці:
Бюро труда:

Prozelon Simichaini
Gemeinde
Bierbergen
Ischetschena
Анна К.

На поля ні жали. У нашого шерега радотам
з'явив і з'являть. Вони ходять всю вре
мя на полях доп. то стираю то на кух
ні то голоду одому. і гладю на машини
в така машина може гладить руками.
Маминька я очинь рада що от вас получаю
часто открытки. Я знала що ви от мене
получили 2 фот. А ви пишіть що мене
вислали 2 фот. Но я получила одну фот.
Но я вам. 4 три. фот. как получите все
то напишіть мене. Маминька і сестрички
Маруся і Надя. Я как уздунаю і надиного
дня плачу. Маминька я как уздунаю
шо сестричка Маруся. Нікогда. піранес.
шоп її. ні задраси шоп вона була. А то
как уздунаю шо задраси. то ви будете самі пока

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komu: *Klauba Ischetschkin*

Bierbergen 48

über Seune.

Ort:

Lager- oder
Eisen-
Stempel

Absender:

Надасць:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Tscheschewa Dunja
Baracke 6/4

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: *Tscheschewoi Nikita*

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Obraschewka

Ujanowka

Schozka

Summi

Ukraina

Ostarbeiterlager
Steierberg
über Stolzengau / Weser

29/III-432. Здравствуйте дорогие родители: Папа, Мама,
сестры Мана, Катя, Вара, Шура и братик Ваня. Передан
Вам горячий привет и пожелание всего анкай-лучшего в Вашей
жизни, а также и работе. Получила от Вас в открыток,
но писала Вам много наверное Вы их не получаете. От Ма-
ми и Тали Ан. тоже получила за которые Вам чистно-сер-
дечно благодарю. Выслала открытку Вам с ортокартоской
получили Вы их или нет, если получите, то вышлите
лике свои, а самое главное с отца. Глядите чем Вы за-
нимаетесь с кем работаете в ланке. Маруся дома или
нет. Дорогие родители пишите все о своей жизни, обо мне
не переживайте. Мою в скором будущем увидимось. Мы жи-
вем все девчата вместе. Довольны пожелать Вам хоро-
ших успехов. Привет всем родным. Милашке с Колей и всем род. и
соседям любя.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: _____

Tscheschewa Dunja
Baracke 6/4

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Steyerberg

über Stolzenau / Weser

2/11/41

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ischeschewoj Petr

Bar 10 St 8

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

IV 1026
Bromberg

Lager Waldrieden

Lager 3 Baracke 10 Stube 1

15/IV

добрий день и ли вечер
моя милого уважю
дорогая жена устимин
Гадаревна и все добром
детки Маша и Валя
и сестра Васна воне-
рших строю и своею

Postkarte

mit Antwort

Назвуйте область, повість і уряд праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Ischeschewaja Ustja

in:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sumi gebit

stadt Schastka

dorf Obascheewka

str. Malischkowka

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

письма спешу и убедомити вас в том
что я пока надеюсь жив и здоров ага те
млю я вам дорогая жене и дороги мои дети
своей жизнью поплот дорогая моя жена обо
мне вы много переживаете я пока живу
хорошо сестры мои вот одетые и одутые
только сами себя берегите свое здоровье
дорогая моя жена я только узнал что наша
дочка Евдокия надеждется в Германию а только
через 9 месяцев получил от нее письмо и ми
шей сообщалось письмами и она мне при
слала посылку костюмов и юбки а сейчас
уже 1 месяц не получило от нее письма
ну пока до свидания остаюсь жив и здоров
Челю и вам желаю великого благополучия

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Petr Tscheschewoj

N 1028

Bromberg

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Waldfrieden

Lager 3 Baracke 10 Stube 8

Deutschland

Absender:

Надавець:

Отправитель:

30 VII - 43.

Tschikrin

Rha f i j a Bar.

110

Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
mit Rhesenstraße 1 (Deutschland)
postalisches Angabe

2867

Ukraine

Postkarte
mit Antwortort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

genüßte

126

Здравствуй дарагой зятю
Григорій? Григоріович. и сестра
Арица Ивановна з своїми
дитками. Валя, Вера, Маша
и остальные. Зятю Григо-
рій? если тебе писала
Людя то пришить мені
адрес и Олич. Муридава-
йте привет Игнату
Марковичу и Дисоветице.

An, Кому:

Карпов Григорій

in:

дог. чоловіково

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Schalikino

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Людська

VII

и їхнім діткам Мати, Прощи. сестри Дуні
зятю Пилипу Івановичу з їхніми дітками Вані,
Шури, і свахи. Ігнат Маркович передавайте при-
вет од Марии Єкимовної її сестриці Єкатерини
з сином Володзю. опишіть як вони там поживаю
Пирідавайте привіт бабуси, тіти Марии
опишіть як вони там поживають. Пирідавай-
те привіт всім родичам і сусідам. Я носила
ю два откритки разом до хліа полоче то копі-
ювати відповідь. Пирідавайте привіт свахи
Миланія сиртєєвна ти свату Трігорію Аралонів
як їхня дощєка чи пише письма или нет. ч
свату Гаврилу Трігоровичу не жєною Мотроха Федя
з дітками. С зтим пова дощєданє. остивайте
живи здорови. С привітом Є Терманчи Агафі

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Bitte vieto i тільки на лінійці! Bitte vieto i тільки на лінійці!

Absender: Нартов Тригорі
Надавець: д-р Чолопков
Отправитель: район Ісхакіно
Вєбіт Ісмаїлґа

127
Postkarte
(Antwort) Deutschland.

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Ісхакін Арафія
Барак 110.

Gemeinschaftslager Gladbeck Zweckel / Westf.
Rhedenstraße 1 (Deutschland)

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

30/10-482

Tschikrin

Khafija

Baran 110

Poststempel:
mit genauer
Postabtheilungsangabe 1 (Deutschland)

Здравствуйте дорогой
брат Михайл і Мардуша
плелізіяні Іван Михайлович.
Во первых строках своего
письма я сообщаю о том
что я пока жива и здо-
рова и вам желаю всего
хорошего. Буду я поста-
ролю вместе с своими

Postkarte
mit Antwort

надає у обсягу, повіту і уряді праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Улицы:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Tschikrin Mikhail.

dorf Chodorowo

Ishalikino

Jumkaja

VL

холопчачали: Марія Пономар. 2 Рубанові, і другіе.
Теперь прошу Вас братиця описуйте мнѣ свою
жизнь, темъ вы тамъ занимаетесь, какіе тамъ у
Васъ новости за мое отсутствіе, какіе измѣненія
или добавленія у Васѣмъ хозяйствѣ. Бо я уже
описывала свою жизнь и послала я вже Вамъ
2 открытки но отвѣта еще ни на одну открытку
не получила, потому я не знаю или вы не полу-
чили или просто забыли. Все холопчачи вже полу-
чили а я нѣтъ. На этомъ я оканчиваю. Придавай-
те привѣтъ Настѣ, Верѣ, Дуни, племянникъ Моей про-
писуйте какъ она тамъ живетъ оставши безъ хозяина
что есть въ еѣ хозяйствѣ. Придавайте привѣтъ
Миланѣ Ив. 3 дѣтями Мури и Вали, сестри Дуни,
и всей еѣ сими и вообще всемъ родитѣямъ. С этимъ до свидѣ-

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ischirin Michail

dorf Cholorkowo

kajon Ischalitino

4 Yebit Sumkaja.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland 29

An, Кому: *Ischirin Anafis*

Barak 110

Gemeinschaftslager Gladbeck Zwöckel / Westf.
Rhedenstraße 1 (Deutschland)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Abender

Tschirnikowa Kaja
Potsdam Babelsberg
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Lager Anker
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо 24 липня 1943 року

Здрастуйте дорогі по-
дигтели папа і мама і
сестричкі моя і Серг
Жа кула шира синюк
мій, дорогі подигтели
а жива і здорова і вам
малю, будьте здоровими
і щасливі в житті
добро і щастя. Дорогой
папочка а ваше письмо
получила дуже швидко

Postkarte
mit Antwortkarte

Україна

Tschirnikowa Zsuzsa E

Sum'ska Gebiet

Нішківський район

Старе Вознісенська №34

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

дужею зато що ви незабули і нариса-
сали писмо я яка була чила то нез-
нала що писати і зрадоеті. Напа-
іще я щиро дуже рідний сестри-
чи ширі зато що вона незабула і на-
писала дві відкритки отже то хоро-
ша струна не весела вона писала
що розшилася і збачено то вона
нерозборачею тині провину ^{тін}
ні ~~то~~ розшилася. Така я ^{тін} ~~получила~~
мою відкритку тож писати провину.
Така ~~випиште~~ провину що не знає
як він і тож не знає як він. Така
мимить яка несе в розжарі і що
ви несе і хойдівте несе все що
примені було ми може вжес не менш
ного тож несе мимі. Така ви ~~напи-~~
ні не журися мене розжарі і не
ста послі з часом на том же несе і
посила. Така одержавши ~~дари~~ тож
не журися ~~домени~~ а журися ~~досвід~~
як ви ~~луче~~ ~~всім~~ ~~прожито~~ ~~всвіт~~. Така
ни ~~давайте~~ ~~милості~~ ~~сестри~~ ~~де-~~
ні і ширі і ~~детка~~ ~~жолі~~ і ~~морси~~.
стен ~~досві~~ ~~шмучо~~ ~~воздушний~~ ~~бю-~~
ци ~~луньком~~ ~~всег~~ ~~вас~~ ~~нещотко~~ ~~раз~~
примит ~~пожесу~~ ~~ста~~ ~~привет~~
• ~~дочка~~ і ~~сестри~~ ~~жолі~~ і ~~співето~~
~~жолі~~ ~~жолі~~ ~~жолі~~

Absendet:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

(Antwortkarte)

A. B. C.

Tschirnowa Katja.

Potsdam-Babelsberg

Gemeinschaftslager Ahorn

Potsdam Babelsberg

Lagerstraße 29/32.

Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

3655
Tschechisch Nikolaj
Bar. 108 St. 8.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами.

Мити Николаю
О. Локотки
Туховенного р-на

An, Кому

Tschechisch Nikolaj

in:

Lokotki

куди:

куда:

Straße:

Улицы:

Улицы:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Hluboká nad Sázavou
Sázava

Sumi

VI

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши внятно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуй папаша и мамаша!!! Горю
оченью моего доб. здоровья и вашего пожел.
получил за кободом чувствительного
Благодарю. Сейчас я пришел с завода
и сразу сапогов писал письмо в ваше
и получил вчера (сегодня 29/10-43г.)
Мне ходит на завод на Звезди и работаю
по 8 часов. Завод такой как у Шостке
получено у меня 50. да еще 47. и т. д.
Сейчас я кончу на утреннюю смену на 6³⁰
и работаю до 22⁰⁰. Я работаю наряду с
Новоходскими Баблом. Выхожу на работу
Сейчас я еду на почту навестить маму и сест.
пошли. А пока развешиваю парадные
ваши мои извержения и в Воронежско М.
29/10-43г.

Отправитель:

Ответ в Германию

An, Komy:

Page # 101

Ostarbeiterlager

Stempel

~~Steierberg~~

über Stolzenau / Weser

Цена 33sch.

Absender:

Lager Hirsch.

Надатель:

Отправитель: Stuttgart-Untertürkheim

Postfach 26

Deutschland.

Lager Hirsch

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Stuttgart-Untertürkheim

Postfach 26

С приветом Мико.

Добрый день мой родной.

Впервые в почте коротенько

мне я Вам передаю свой тепло-

сердечный привет, всем маме

матери и ее. Мими Там Хати Вам

и Шуре, а также и зятю и теще и всем

родителям и сестрам и всем. Я Вам

сообщаю, что для меня еще не

была очень важна. Я от Вас по-

лучила от Зодрутки и одну от

недавно моего зятя. Я очень рада

Postkarte

mit Antwort

Нару области, повиту і уряду праці
писати латинськими буквами
на область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

Petro

in:

куда:

куда:

Straße:

Улица:

Улица:

Kreis:

Повит:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Wysowe

Wirtschewski

Hrunshoko

Zumzha.

(Ukraine)

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дод Вас погугина уже і одригох. і абуду старатся, щоб Вам більше
висилати, щоб Ви міні побільше хать одригох висилали. І мильу така
Нікого нам стало луже можна йолмо купити зблук снів уже наїданим
Ходить пока єсть сила тоє вчасу там, купити, атам заробити, так, що
замкну нежуриться і неплотте, а особини Ви нама і тато бо Вам
уже підводи старіють і Ви і так слабкі, а ширба до харошого недов
міні тільки дуже жаль, що Ви настарість сетаєте сами, ну ніко
як кацетосте два роки поді приїду у огнуса на дві неділі. Сьогодні
неділя вчаша утра, а міні настить і все думую про дом, ну думую дамо
побудів. і всіх Вас пригадаю тільки одного зато Бриві неспригадо боя
лого кезнаю. Ми сьогодні їдем чікіно за Іоміс. у першу. Ід Вам коті
салав білими ну Ви сами бачете, що мало міста. міні дуже хочеться, щоб
з Вами неїслемно побалакать, і побачитися, Єчим гасіданія отовалитися
живі і здорові і милі а Вам як кайнутого щастя у Ваших міст.
і усім усім і тоти. Талі і інші літ і одіз полужня одригитий
ну особливо усім родичам і конавані. і всі і слободи
Ваші гарні.

19/IV 1943 года Олим

17/11 1943 naga @um

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Yena Tschizh.

Lager Hirsch
Stuttgart - Untertürkheim
Postfach 26

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland.

Lager Hirsch
Stuttgart - Untertürkheim
Postfach 26

Чена Тschizh.

Absender:

Jager Hirsch.

Надавець:

Отправитель: Stuttgart-Unterhorkheim

Postfach 26.

Deutschland

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Hirsch

Stuttgart-Unterhorkheim

Postfach 26

С привіттом Дена...

Робив день мой зать. Прима

і сее Мила. Впорим передаю я

Вам свій щетосердечний привіт.

поздоровляю а Вас самолодою хизнію

і жилаю ахмилу того успіху і щасті

у Вашій молодій наступній жи

зні. Прима а Вам сповіщаю що а

Вас получиле одкритку за яку

думе і думе Вам благодарю

бо хойд і не знаєте мене але

всім токи написани міні

мита.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писати латинськими буквами

Ан, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Tschizh Mly.

Uzsove

(Hrunskoho)

Hrunskoho

Lumka.

(Ukraine)

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я Вас прошу коли єсть у Вас ортографія то вишліть ліни
а Вам тоже висилаю ортографію ізвешайте, що плесо, ну ліни
очень хочеться аби с Вами зскорости зустрітєся. ну нікого коли лише
два роки тоді а приїду додому на днієділі. Сьогодні єсть неділя
єх аби оце я дома була, я сьогодні їду у кіно, ну не веселити
Я живу нікого аби і надалі так, ну дуже було аби вернуто
на своє родину і на своє прикрасне село. Якож а утє кеприше
Жу нікого аи що єсть у мене або у кого з родних сироста то
кались побачимося. Аби я оце писала не одкриту а
писмо то зб білми написала, а то кажая що і писати.
так дуже мало. Передають іще, Вам мої подружчї тобі Мила
і Вам Триця (Міца Соко і Мура.) привє і пишють Вас хор. що
ізвешайте, що плесо і мало. С цим досліданієм я пишу немогн
розвощуванням пошлюю і передаю усім родним. Мамі, Попамі,
Таті, Увнї, Вам і Мури, і усім родним, а також Ваїні, мамині
а моїх сест. пишіть ліни чаше писма. Досліданіє 15/VI 1943г. Овн

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому: *Jena Bezirk.*

Lager Hirsch.

Stuttgart-Untertürkheim
Postfach 26

Ort: *Deutschland.*

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Hirsch
Stuttgart-Untertürkheim
Postfach 26

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tschirwa Teraschen
Ostarbeiterlager

Elektromotorenwerke Kaiser

Luftpoststempel

mit genauer

postalischer Angabe

Zielonzig N.-M.

20 VIII. 1942

*Доброго здоров'я мій
другу Ваня. Якимин
писати тобі відкри-
тку щиро даю тобі
привіт. Ваня я пишу
ти віз тебе відкри-
тку за минулий рік за-
яку тобі дякую.
Ваня ти мені скажи
що мій друг Андруш
Ваня нігде не живє
Байс-пайки*

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

in:

куда:

Straße:

Булава:

Улица:

Kreis:

Povit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Semitsch Ivan

Ukraine

gorf Wedonetsche

Talalaewskii

Сучака

Ромни

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

W 1452
An, Кому: *Ischirwa Tereschkon*

Ostarbeiterlager
Elektromotorenwerke Kaiser

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Zielenzig N.-M.

Absender: *Iseburg-Jakowia. Manja*

Адресат:

Отправитель: **Oberndorf-Neckar**

Гемейншафтслагер

Lagerstempel **Gemeinschaftslager Linder**

mit genauer
postalischer Angabe

3613

Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повлігу і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писати латинськими буквами

20 августа 1912. пишу по от сестри
ику. мы научились много. здравствуй
дорогая сестричка и. сестер. на
А. ком царство небесное и здравствуй
все мой родиче. мама. в. в. м.
м. дорогая сестричка. я но
ка. жива. мо. здоровье. лучше. чем
на. да. вам. такого. не. желало
живу. как. жила. очень. хорошо.
справильно. моего. исправила.

Ан, Кому: *Iseburg-Jakowia. Manja*

in: *dorf Manischowka*

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Zurück

Putiwe

Sumskaja

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

свое перв. імпер сисїрїтка сколько я уже писала вам
открыток ібо уже хетїрю доной безцотмо вимотки тїім
домки моїи бабї сынтїки и все забыли про мене іо-
лько недавно получила за 9. месяц 1 ну изво благодарю
сисїрїтка якая мила и с. мила пиши какие новостї и как жн-
єє здоровье и в рожей садах и огородах дїї урожай. мы незнаєт
бо мы медвїки и сисїрїтка їм моя мила как я повас скужа-
ла повсєх то я м. нагу зале жїтї сисїрїтка моя роднїнка
жївїт хорємо с моїми роднїнками моїца все богу засїдеи
мїне под нам податїца сисїрїтка мїра каїїїи того коля
гїнер как я проєго забуду іакєє залїцє пока досвадате прївїт
кума м. сыну. м. мамїи в. в. м. м. всєм родным поздрав
гїсїїїїи сусєдам с. каїїи всєм ихїїи и мїцїю усєх крєпкє
щєтє раз и покоїїїїи слєзы с глаз ївоє сисїра мїрусєх
сєжє

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Oberndorf-Neckar

Gemeinschaftslager Ludo

142
Вспомни спонашам
Абsender: коро нас з рыхава

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
прывада вярмани
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

1000 четириста чыдо
век дядка тимох са
ноу вхав даместа
ра от втайна кн
жачки отрезисте
мсток иныты
мнгу такжесе са
неду от вета как до
моу к ланірос в сеш
родны м с та м да
да мн д нн у 25 а 432
Тачин Иван Дятров
Запири да чку споси
до в сеш родны мн

Postkarte
mit Antwortkarte

Украина

Луганской
области

Шахтёрской

Район Советск

Каверкино

Тучинская

Сергеевы

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Драстуйтэ дорачтэ мой радныт христ
Гос воскрес Люба жыв Издоровнаха
жусе вгирмани жыву вхарошага хаз
Ляма кормит очы хараша асудь Нодев
нора прынышы мнэ какой ува тинь
хаздства снны хатнца знат ихто дома
сонушы нора эта кнмжачка как паш
учитэ так пиньтэ шннэ мадру гом
шестку аетай листак атрезстэ снот
адрисной уже написан чернилам
попеленькай нора разберис харашы
Лхател писмо писат писма мнра зры
атбол как кнмжачка встем довада
галамкн уже кучкн в гармонку мам
но да мой мннз весна кода пус тдт нкор
работа ате

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

an Arbeiter

Ivan Tschitschin

bei Hubert Solke

Büldern über Dülmen

Westfalen, Deutschland

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel:

mit genauer

postalischer Angabe

Düsseldorf Reisholz
Ostarbeiter-Lager
1/18-43-2
Poststraße 209

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
написати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
написати латинскими буквами

144
6 6

DEUTSCHES REICH

Здравствуйте милая Малюшка,
Валюшка, Мешушка, Гипюшка,
Тетя, маминька Валюшка!

В первих строках своего письма
я сообщала, что я жива и здорова
что и вам пишу в вашей кув
ни. Милая малюшка уже все
как я не видела вас
я очень соскучилась за вами
и так хочется увидеться

An, Кому: Tschitschniga Jekaterina

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Belopolie

Prisvatshenetska Mo

Summit Gebiet.

хотя на минуту. Ничто увидится хотя получить письмо
много девочек получают письма, а только одна не
получает я же получила всего пять писем, а вам
писем часто написала три открытки с фотосради-
~~ми~~ или, одно письмо с фотосрадицей послала через
Лиду Назаренко и одно письмо тоже с фото через
Лиду Федоренко. Вам писем много но ответа не получают
хотел бы два слова услышать родных. Пригласишь ли ты и меня
отгладить, или вы не можете писать или не можете писать
Милая мамочка напиши хоть словечко о своей науке
как вы теперь живете где работает Маша и Валя
как твои друзья как живет тетя, ходит ли Валентина
и Юлиа в школу. Милая мамочка пока до свидания
целую крепко-крепко всем а много раз. Привет всем
~~родственникам и знакомым с Тетей~~

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писать wyraźnie i trzba na liniach! Писати ясно и только на линіях!

Отправитель:

(Antwort)

6

Ан, Кому:

Ostarbeiter - Lager

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Heyestraße 209

186

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Dr. Schlachnow Peter

Zachan Dr. Jozsef
1901 bei H. Kersch.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

4/III-43p.

Ваше письмо открытку
то я вам передало ей сдержанно
получу; подтверждаю з вас що
я пока, злив здоров'я открит-
ку я від вас получив, тому що
вам писав дякую макарфа
яку я вам дякує і дякує
дякую і дякую откритку
получив ту що ви писали
25/II-43p. а получив 4/III-43p.
два місяці ішла откритка.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
область и бюро труда
писати латинскими буквами

Адресу:

Zachan Dr. Jozsef

Ukraine

Куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutsches Dienstpost

Wassilow Hauptort

Hind bei Obuchow

Post Kaspic.

Мамо напишіть мні свого листа як там дома живете
мні поки живе нічого хорошо тільки здорово смучно за
додільного хочеться побачити. Ну ви нічого не журитесь
на змуч буду дома тільки не плачте і не журіться ще
раз я вас побачу. Ми щот парв добре молоко п'ємо
і їдмо то вже імо смачки хочи бо в мене казв'їна
великий сад. Оцега в мене є там що не журіться за чим
від Соки помагаю писати з хлопцями спісуюсь з об-Андр.
ашовім з Іван Жил. Отримав я ваші листи 13. Чувств
в нас поки несутно нічого писати свої новості які а
суд вас. листи 2 послили їм. і другу жасніє діляна не
писав. На цьому я ринчаю осталоє шлю здоров передайте
поклон всім родні і всім хуторянам. Не журіться і не
плачте а безпокоїтєсь ділами за собою. Ваш син Григорій.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Iserischno Eftm*
gr. Schlazkow Post Lochan
M. Zaazig (Post) bei
Meinert Rezzlat.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Exchischko Wera

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

*Дом № 21 - 1-й этаж
Нем.- нем. Говорильники - Анноу
RUDOLF CAESAR
Schkopau b. Merseburg*

Postkarte
mit Antwortkarte

Здравствуйте дорогие мои
Вера, дядя Харитон, моя Мура
бабушка и сестрички Еля, Коль,
Варя и все остальные. В первое по-
зданию, что я пишу и здорова моя
и вам желаю в вашей жизни и ра-
боте. Наша жизнь проходит
отраду, и вы все узнали и
отраду. Жизнь моя хороша, и
еще так и родить. Родим все в
наш, то папи, а теперь уборка
все серпами косить пшеницу, по-
нимать и еще др. и еще и не даю все медицина, культура, убирать,
хлеб, в жизни все удается хорошо и похороше. Но мы не забываем
бо в нас сестричка не маленькая Чар, все свои души, а также
что добр. с нашего села все теперь

*Харитон
in Ukraina, Donbass
Sanktbrinka
K. Sowetskaya 194.
Kreis Olsin
Gebiet Stalinskaja
Arbeitsamt Stalino.*

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Вера, дядя Харитон, моя Мура, бабушка и сестрички Еля, Коль, Варя и все остальные. В первое поздравление, что я пишу и здорова моя и вам желаю в вашей жизни и работе. Наша жизнь проходит от радости, и вы все узнали и от радости. Жизнь моя хороша, и еще так и родить. Родим все в наш, то папи, а теперь уборка все серпами косить пшеницу, понимать и еще др. и еще и не даю все медицина, культура, убирать, хлеб, в жизни все удается хорошо и похороше. Но мы не забываем бо в нас сестричка не маленькая Чар, все свои души, а также что добр. с нашего села все теперь

Особливо дружили з Королем Хрантовичем, завжди всіли і на роботі і гуляючи.
Дуже ми любимо подіти до Грабов верою і всі багатьох руських житців дібраї.
Найкраще тиво, куди з Васильюми, розіхсаємо по селам др. на трамвай дуре
хороша природа, правда воздух не дуже, бо кругом фабрики, а культура куди
удача, чистота, але ми не ображаєм ніякого впливу з родим без ніякого стис
коня. Нам шедь вигад туралі гулять і на роботу і вигадуть найк
і все, що треба, дружини дібраїми вже вигадли все, все так само ви не
біснокохайтеся, побасили більшє світа і вернемось скоро додому. Нитуня
проходе так-і така, пильни все на світі, що під руки попадається, а
особливо дружити. Обд. зручні силі повні шамайдани, пильнощі, правда ба.
ми не прийдеться поводити, куди нікого на те воїна. Пильна з пиль
да 100 шаром дуре хараше киндешинове скляни у 2-х з Королем, зруши дуре
бу із ниль, руськими діалектами і мовами все, все досить по нам пона
не треба, одні с і хате, а там буде. Нам дуре хогеться гасів і думали
будуть. Так само ми тут станем пильними приїдемо і не знаєте, ска-
хють і бабунці хан не біснокохатся, бо я їх знаю які вони, хансіб
мені все харашо і благополучно. Пильки одні хогеться побачитися з
цїсма, дуре скривалась, а особливо да дівчатками Келі і Анюки, вони
будуть і забути про мене, а я коженого дня згадую воїт, воїт бабунку
дан і воїт, все розкажу про Н. і Н. всі дівчата знають шестку Келі, бо її
вкрізь багали; на підках 16 магазинів багато. Пилька все. Пильніть все і ви
побільше дрібничить. Побідаючи, привіт воїм з Кіпками рундоноса-
тїом; і пильнучим пильнотів раз Келі і бабунку; воїм. воїм. Побідаючи
Мій др. а мій воїм дівч.; і воїм і хан.

Absender: Rosummi Chariton

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

(im appo.)
An Tochter Wera
Heil- und Gewürzpflanzen-
Anbau

Rudolf Gaesar

Schranau b. Merseburg H/3 17

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Nadja Ischmilenko

Oskar Bormann

Holzverarbeitungswerke

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Heidenau / Sa.

Güterbahnhofstr. 6

11/VIII-43 р. открито як особистої
вашої дочки Наді. до своєї родної
маті ви пишати вам листа
Я спішу вам передати свої листи
сердечний і душе і душе скучної
привітати вам маму і Маруся
Хачі і Катану і племінницю та
мекким Паці. Ілі тоїні Талі і
Бриці і всім моїм родичам:
оддаю іще передати моїм по-
другам Талі Талі Хачі і всім хо-
пцям братів Серози і Дяди

3508

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Tetjana Ischmilenko

in:

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Dorf Dmitrowka

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Steribka

Powiat:

Район:

Dienstpost-

Summy

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

[illegible]

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tetazana Tschmilenco

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Nadja Tschmilenco
Heidenau (Sa T)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Bormann Werke

Bormann

Heidenau-Verarbeitungswerke

Heidenau / Sa.

Güterbahnhofstr. 6

род Стеур. Добрий день дорожні родителі.
Валд. миша, паша, петя, баба, дід, дучи хрищена
паша, миша, таша, тьотка, оля. Вера коля, паша хри
і катя іх дома хрищена дідко і тьотка (федосі).
Передавайте всім дідним і сусідам привіт мій
хрижали ~~скачати~~на, в польщу накопчили 12 дохот
іхали ми скоромити дівчат і мамі в мі
сти в лагер. ліск. а тоді нас розлучили поїхали
ми в город Стеур. оля. уля паша паша, у місті
робило на заводі у пнесті ну ле надіти роботи
оля роє на пашині робота легка. дали спичовку
ботинки, штановици спичовку. воділа і проїхав і
потрасавици оудн ити во ну а їсти іно ік паш
ка ~~купила~~ва в сани знаєте як вона їсть ~~от~~
Передавайте привіт дівчат і мамі і всім дідним
Валд. пишнівайся на мене цю була така сердила
правотат мамі улі мамі олі ~~відній~~ ~~трах~~ ~~трах~~
відній цілую ~~всех~~ і ~~мне~~ руку ~~прощайте~~ ~~люблю~~
~~люблю~~ ~~люблю~~

Ostarbeiter - Lager 80

Absender:

Münicholz - Steuer Oberdonau

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Tschmizowa Olga

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Ostarbeiter - Lager 80

Münicholz - Steuer Oberdonau

Tschmizowa Olga

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Flensburg

er:

авець:

Справитель:

Rustanyskletsche

ostorboiter Lage

esken kinder schtoren

landt. 06

Panjo Pchoboto

Lagerstempel:

mit genauer

postalischer Angabe

Мист писаний з/ам 43 прох
Тедомаревои Птомн Шко-
д Догларе Никити Тром
и Таррасинни Мба мовно
Пзредато и вом мизини
Паклати и мило вом
Мити Крамои мизни
не рварно докдатеи
Синол могои коми и
умрети козхисво
вине дуде в кучи

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Украина
An, Кому: Sumskaja obl
in: Prostoporishkon
куда: st. imrodina
куда: st. imrodina
Straße: st. imrodina
Вулиця: st. imrodina
Улица: st. imrodina
Kreis: Silo. W. Lindsch
Повіт: Pchoboto
Район: Pchoboto
Dienstpost-
amt oder
Gebiet: Pchoboto
Область: Pchoboto
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

Flensburg

Ostarbeiter

An, Кому: Eisenfuchsi

Rustunigebiet

Zandichtman 165

Schobolter Panja

Ort: _____
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschoni Marija

26.6.5

Postkarte
mit Antwort

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Добрий день мої ріднені
кі татко мама і брати
Ваша передача з вам
свій низенький поклон
і дансало вам всього
найкращого в вашій
сімейній житті я про
шу вас щоб ви пирида
ли татку від мене усім
рідненьким дідкам
тітка братам сестрам
лист пишено 18/12-43 року

An, Кому:

Petro Tschoni
Ukraina

in:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:

Dorf Nowopetrowske
ylinskoj

Kreis:
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Sumskaja

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Stadt Romny

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschoni Marija

26.6.35

Postkarte
mit Antwort

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Добрий день мої ріднені
кі тато мама і брати
Вам я передаю з ваш
свій низенький поклон
і дякую вам за все
найкращого в вашій
сімейній житті я про
шу вас щоб ви пирида
ли тату від мене усі
ріднені дідка і
тітка брата і сестри
мист пишено 18/120-93 року

An, Кому:

Petro Tschoni

in:

Ukraina

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

*Dorf Nowopetriwke
ylynskoj*

Sumshajr

Stadt Romny

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Від їхньої сестри і племениці прошу пере-
дати Бонні Ав. Терри за все з вашою повідо-
мля, що з нею й здорова того й ваш
хвильо. Мату я усе перетисуюся із
тіткою Харитиною із дідками ті, що
у Германії і з дусе хочу мату пере-
сватися і Іваном а так хочу і побачитися
Мату я дуже іскруго за вами і часто
буває що устану у ночі сяду та гарно
заплачу. Мату рідненький я тебе дуже
прошу щоб ти мені збереш одясу.
З тим досвідання мої рідненькі мати
мама і маленький братик Ваня, Ваша
дочка Маруся, Н. Неду ответ как соловей
лета. Передавайте усім дівчатам і хлопцям
і сусідам від мене поклои ^{неба} ^{здорови}

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Petro Tschoni
Dorf Nowopetrowka
Raion yulnskoj, Bezirk
sumskaja

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Marija Tschoni

Dietrich Lüttgens

Kunststoffpresserei

Velbert (Rhld)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kuhlendahlstr 66.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Marija Tschorna
Radeberg (Sachsen)
Ostlauff

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо писане 17-го 1943 року
після од вашої дочки мамі
до свого тата і мамі і сестриці
Добрий день дорогі мої ріднені
кі тато і мама перш чим
письмо писати спішу привіт
передаю передаю від свого
щирого серця свій щирий
сердечний привіт і гарячий
поцілунок. Бажано всего мамі
прощого у вашій житті і здорові.

Postkarte
Mit Antwort

На ву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: *Tschornii Petro*

in: *Ukraine*

куда:
куда:

Straße: *dorf Smilenki*

Вулиця:
Улица:

Kreis: *Smilii*

Повіт:
Raion:

Dienstpost-
amt oder *sumskaja.*

Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Татусю я вам сповіщаю що я пока жива і здорова на
цей час а далі незнаю Татусю і ~~ви~~ мамочко я пока
маву постарілу робота неважко роблю 12 годів дві зміни
ночну і денну в годуют і вден. ходю ввечеру це не купила
нічого гроші вименив анді нікого купити зносимо я
білий платок та жекет стачий. а то ще пока все ціле
ну тепер татусю і ви мало пишії свої новосці які є
мало скільки ви виїкали палотна і гіє що з фруктів
і як ви жили вдали сами ой як мені хочеться з вами
побачеца ой як я вже скучала ну нікого може так
коли дає Бог нам побаченое як жебі дуже мені
і ви татусю своє здоров'я і ви мамочко тепер ви пишії
погастіше писати щоб я не так скучала я як палуту відрізу
так нагає вас побачу ну пока досвідом пишії мені
отві жму вам праву ручку і цілую я вас гарячо пока
досвідом пишії ж бо не поспішно я вам поясню маме

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Peter Tschornii
dorf Snizheni
Kul Smilia
sumskaja.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Marija Tschorne
Radeberg (Sachsen)

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostlager

Ты же сам видишь, что
 в твоих руках не
 только твоя работа
 скажи мне, что ты
 сделаешь и что тебе
 не на границе
 у казны надо
 с тобой границе
 перебраться и тебе
 с не нами работ
 а как же гайки
 и перемены
 всего гайки

POSTKARTE

Ab

Berlin
 Summi

Tschornig, Ririle

D. Marzhalg

D. Smilge

Romung

[illegible]

POSTKARTE

Katrinia Duzmko
So. Rninfuh Gyapn
Rieszin Ammer
Gumel Lunt

162

Absender:

Icenoni Wapilja
Bestenfalls Kreis Teltow
Körber Straße 15
Straßen, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Здравствуй мое
любимое! Привет маме,
Дяде. Спасибо вам
приветам и пожеланиям,
что с нами здорового
и всем спасибо.
Письма от вас по-
лучено не совсем, а
будем вам писать,
и поиграю

Иценон
Post Remny
Gebiet Samy
Bezirk Glinzsk
Dorf Anapostin
Icenoni Paul F.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

одно в два місяці або того менше.
мизень моя пропіла по смерному. Навіть
по смерному місяці. Змік в моєму житті
німа німа. Ог Грині полегше відкрилася
мене, що रहे по шкільній і менше і дуже
реш, усі робити у одну єдину. Навіть так і
і з. А в мене в попередньому місяці менше
і того адрес мені не знав чи в його пошту
и, а тому і в цьому житті.

Lehn Carl-Alexander, Bezweiler.

Guteschen Arbeiterlager Tschoni Grigor #2.437.

Получав мені і од Санди і Ван. Про його і
і його адрес отримав у першому місяці.

Передайте од Грині, прощальному віттю від правобу-
жжя, Благодарність. Достигніть! Ван Ван Ван

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Deutschland

Herrn u. Familie

Regensee Kreis Teltow

Körber Straße 15

Stramp.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender Tschernowozhkin Alexander

Відсилач: Sebestedt 164

über Arnolda

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши wyra3но і тільки на лініях!

письмо от сына вашего Шуры писано
15 июля пишу второе. сообщая что
жив и здоров работаю в Германии
и хозяина работы хватаю пишу что хорошо
Брат Надень. хозяин дал мне Кустом
2 рубати 4 пары кустов. 2 пары бойнок
работая у одного села с Петром сатару
всоединяем сине латия томы вудимого
села и доведение работы живи и
здоров писан бы больше да негде.

Postkarte

Назvu области, окр
та і біржі праці пис
латинськими букв

An, Кому: Tschernowozhkin Alexin

in: на Украине
куди:

Straße: улице Тschernowozhkin
Вулиця:

Kreis: украинская
Округа:

Dienstpost
an oder
Ab
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt: на Украине

Біржа праці:

Zurück

165

Надавець:
Отправитель:

Anna Tschernobrowkina
bei Franz Knöpfle
Landwirt Rüdenberg
Post Neustadt i. b. S. R.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо от Кривка 5/XI 43 года
До сих пор родных и близких
Отвагой горю. Мне очень
Здраво и дорого. Родные, не
даю я вам своей сестры
Елены. Мне очень грустно и
мне все время мамы
Вари сестры. Трачу деньги
всем. Мама и няня
Всем и всем. Остальным
Никому и всем соседям своим.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Anna Tschernobrowkina

in: Putiwl
куда:
куда:
Straße: Tschernobrowkina
Вулиця:
Улица:
Kreis: Suma
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Sumskaya Oblast
Arbeitsamt: Russland
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дорогие родные я вам сообщу отом что я живу
и здоровы то вы и вам желаю всего хорошего
в вашей домашней жизни и работе и быть
всем здоровым и веселым. Дорогие родные не
обижайте на меня вы обижаете на меня
и потому что я вам не пишу не пишу я вам
пишу каждому писем но не знаю когда вы
не получаете я вам уже послала 3 фотокар
точки передана солдатом писем и фото и утом
писем было Тюся К. и еще дорогие родные
я вам пишу отом что я с Лизой Дехтер пишу
перепишу переживайте не маме брату и бабуш
передайте и деду и тете и от них тоже и от всех наших
Лиза Лиза дайте нам зовут Тюся К. мамы при общении
привет от каждой Лизы писем больше всего люблю Лизу но
мне дайте от вас все. Ваша Лиза Дехтер

На зорю и до зорю камен
 Ручьи погнаны модими
 От башни догнаны Неве
 Матоски Сестры Вери бра
 ту Федю Невески Нади и
 племянниці Васи. Дороже
 погнаны Кроміт мен
 ни и забавит мен
 я ба и когута та забу
 и исе зумом забвти забу
 е зусе зуси модите
 Ручьи в мои скучные
 дни переживаю без
 погнаны в зрнани без
 скучна без страсти
 в скучных и досадных
 скучных дни

Absender:

Gschornobuck Hanna

Надавець:

Отправитель: Кромечан 133 in Regb

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду прапі
писати латынскімі буквамі
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Komu: Mikrocholschko Hachka

in:

куда:

куда:

Straße:

Улицы:

Улицы:

Kreis:

Povit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

dorf Korzecki Landhof Popi WKA

Zurück
Korzecki

Yumsko in Ukraine

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Ан. Кому: *G. R. Scholz*
Hanna Ischobuk
Kromenau №33

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Kr. Hirschberg in
Regb.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschornoiwan
Alexandra

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здравствуйте дорогие
мої родичи. Во перше
спрашиваю, як ви
сеїте. Я пишу вам
пока живу і здорова
того. Вам маю. Я
пошлю вам одну відкри-
ту, ну ответа не полу-
чаю і пишу другу.
Дождітесь і відповісти.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Адрес Кому:

in:

куда:

Straße:

Булаца:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Tschornoiwan
Akafie.

Ukraine

Uspenka

Burin

Summi

Siluprawa

в вагонах нас кормили хорошо. Сейчас живу
в городе Фиттерсдорфе, люблю на электростанции,
коло печи когегаром. Работю всі дівчата з Бурин.
району 10 днів на одній роботі і живемо вище.
Робота неважка, але корма неважкі. Даютъ
300 гр. осмѣла на день і 2 рази супу в 12г і в 6г.
супу. Ще дають 1 раз на 2 неділі 100 гр. сахару і
2 р. на тиждень 50 гр. маргарину і 1 р. ковбаси. Работю
не в своїй одеті, а видала комбінзони і колосінки.
Работю 8г. а у неділю 12г. через 2 неділі на третю
відсидити. Од Габіа паулуча писмо, він ути получив
од Володі писмо і пише, що в Австрії. Пишуть їм
новості, чи ще брали когось і мене в Термалі, як
убрали жінка, чи поправилась Оля. Ой мні не журіть,
що бог дає, так і буди, що побачишся. Тока доведи, келю

Deutsch u. auf der Linie schreiben! | Писати виразно і тільки на лінії | Писати ясно и только на линиях |
Вас всіх крепко. Передавайте привіт всім родичам і знайо-
мим. Особливо Сестриці і мамі. Ваш брат Микола

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschornoiwan
Ahaxie

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Tschornoiwan
Alexandra.

Lager, „Marie“ über
Bitterfeld (Ostlager).

Ort:

Lager- oder
Firmen-

Gemeinschaftslager VI für Ostarbeiter
Lager Marie
über Bitterfeld

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Antonina Tschernohorowa

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Bünde i. West
493806/5
Lager Installw

Здрастуйте дорожє
родителю Тата и мама
Брат и сестра если
они дома и еще живы
Тата и мама Тисно
от известного вам
сына Ивана Андреевича
Половуда. Тата и мама
прежде чем писать
письмо поздравить

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праць
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ap, Ad: *Andrew Polowodor*

in: *Tschernihivka*
куди:
куда:
Straße: *Tschernetzschij (Dorf)*
Вулиця:
Улица:
Kreis: *Stadion - Talalajewka*
Повіт:
Район: *Talalajewskij*
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt: *Talalajewka*
Уряд праці:
Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Собакум отом хто еще жив и здоров
того и вам желаю. Папа и мама еще разогре-
тые за сколько время передают истоссрод-
ной пламенный привет сердечным рукопожатием
и воздушным поцелуем. Папа и мама и сейчас
находясь в Германии все больше года
живет моя пока тихо. Папа и мама пишут
как вы живете, какие новости все еще кто
из ребят дома. Папа когда получите письмо
то скорее дайте ответ и будите писать
на маму, а на ту девушку которая написала
письмо и адреса не будите писать он еще не
писан. только напишите ответ и дадите на по-
Папа и мама всем добродушия всего хорошего на
Богот свете справят вам сын Ваня. еще привет
от той девушки кто пишет письмо от Верноковской Яков

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Fräulein

Antonina Tschernokozowa

Bünde i. Westf.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

492806/5
Lager Installweg

Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer

postalischer Angabe

CAUTING TELF. 88332

Штра, додвѣти, вѣтра,
Протиснит на м. дрица,
Мироз, г. К. В. К. Я.

Переславити Превост, Мангій
німі, і Мараві, Мориса, та
свати, туди і Віте, та, у
нас, це ж Марок, Я мов
на, дама купити дукіт
Віссіліт, Нод, угу, Тирацій

Postkarte
mit Antwort

Назvu oблaстi нoвiтe уoрyдy пpицi
нaпiсaти лaтвiнським мoвoю
Рaйoн, блaгoгoтвoрчeствa
нaпiсaть лaтвiнськoю мoвoю

Ап, Кому:

in:

Куди:

куда:

Straße:

Вуляня:

Улица

Kreis:

Повіт:

Район

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Драстуйте, Драстуйте, Нансі, Дорогі, Родителі,
якби, так, Проживайте, Ми, дуже, жарко, дуже,
Лист, пишемо, Втекла, Передаємо, Ми, свої турботи,
цесі, Родителю, Платі, і Малі, і сестричка, і Братишка,
і сестриці, Даші, Ми, побіло, на кухні, на м, Дуже добре,
добре, добре Нансі, пише, віддала свою Одесу,
і вбавку, свою віддала Занама нежурити, Ми дуже
добре кропимо, мова, Сказайтесь і корою,
Ми вдвоє побіло на кухні, Занама нма ніжкі дівчат
самі Желки нас, Розрідили, Здігнали, Малює, не
далеко турботи, Антоніні, на понеділок, В. відучас
Ато, не знаємо, де ті дівчата, нас, Розрідили, всіх
Ми, Занама, посіла, і вкратки, а це, Квітень, і
Ві, Поділи, ми турботи, відкрити, Ми, Побіло, од в

Absender

Deutschland Ermstleben

Domäne (Lager)

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

an Ischerhous Markt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Добрый день г-жа
Микита. Тиня

я вам пишу 16/4
43 года.

Добрый день мн
берек мой горюх
подумать г-жа
и мн. Передаю
я вам свои
привет.

Wer nach Alarm

die Fernspreleitungen mit
privaten Gesprächen verstopft,
gefährdet die Betreuung der
durch Luftangriff Geschädigten!

Postkarte

6 6

unklare.

Sumskaja Gebiet

Stadt Glushow

Straße Werigina Markt

Ischerhous Mikita

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

и еще передаю ивану и тетке
я вам дядя написал 4 письма
а от вас я получил всего одно
и то я очень рад что получил
хотя одно за полтора года — я
очень рад что вы про меня не
забываетесь. Дядя я пока жив и
здоров того и вам желаю всего
хорошего. Письмишь мне почаще
письма — а то они долго идут
письмишь одно за другим.
Дядя письмишь как вы живете
ведите письмишь все подробнос-
ти до свидания больше пишите
негде жив здоров. Терноуе, 4

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Weglar/Lahn/Deutschland

Lagerstempel

mit genauer

postanscher Angabe

Lager Lahninsel

Postkarte

mit Antwort

на бланке области, чтобы в урду праці
писати латинськими буквами
Район, область и город урду
писати латинськими буквами

Здравоствуйте мои 15 лет
дорогие мамаша и сест
ричка Наташа я вам
сообщаю, что открытку
получили за которую
очень благодарю, что вы
хотите со мной перепис
ки я ее получила 2/авг.
мама как и всегда
здесь получила все что
нужно мамаша яды лена
бабушки и дядишки Желайте
всего хорошего. Сестричка

An, Рому:

Tschernomirskaya Maria

in:
куди:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Ukraine

Божу Беззабошка

Белорезки р-н

С Змиряка

Наташа

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Все ничего не захватили из дому или вам
попы сказали. Мама я незнаю как вы там
переносите, что у вас нового оденет и обу-
ет. Мама и сестрички Матанша просят чтобы вы
жили или на квартире или в бараке или
на мажорана, чтобы я не убывала так крен-
ко. Мама деньги нам дает 40 марко но не всегда
так, что я вам не могу помочь никак потому
что мне нечего и нам нечем послать. Вы мне
пишите, что послали другу открытку а я ее
получила потому, что так мама все больше
распрашивает у солдат можно еще пере-
дать. Я слышала дядя Чонкр. а он сына нег маме
предложить можно знаете родных моих попу-
хад и други и мажорана. Мама все за себя не может
беспокойтее жить будет но не знаю. Я пишу маме
и сестричкам Матанше и передала письмо

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Pschennusowa
Maxia

Wehlar/Lahn/Deutschland
Lager Lahninsel

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назvu области, повіту, уряду, праці,
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами.

An, Komu:

in:

куда:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

бюро труда:

Аким Иванову меру
ни прашаю да шикит
поради писма. Я пишу
вам писма так як
надаю вам все у вас
незвичайне доведення
останнє крив притв
наведу нестеровину и
до семейству и все
знаючим Терновцеву

30/VIII-43

Ostland

dorf Wjasenka

Putiwe

Suma

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Добрий ден уважаеміє жєна Марія
Неейеровна и дїтєи Нюра Соня и
Нина Егоровна першим сообщаю что я
нахожусь жив и здоров того и вам желаю.
Я нахожусь на старом месте, пока все
хорошо. пишутиб дїз вы здравуете и як
приходите ваша работа, я получил письмо
от сестра Иванова, но ему ответа нїдеи,
пока нина отгритого. Но приидите им
привет и благодарностей за письмо. Я я
постараюсь достать отгритого и пришлю
ему ответ иже прашеніи и выскази
мнї табак и можно послать и
что от вас получил отгритого и прашеніи
за табак.

CV 8122

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Schermska

Hascha.

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

16-8-43 року Ойкрипка пуще
Зобрили дити мої дорогі
родненькі я вам собою
изюм живе зуроров того
і вам щирою вимою
жизні і передаю вам
привіт Матокі мамі
Вам немі нікі повдуні
Тамні коні дити і усіде
і родитам і щирою
вам всего хорошего
прожити мої родні

An, Кому: *Роскмира Парасут*

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sebe Plagynuska

Варшавський

Sumka

Ужгород

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях! Пиши ясно и только на линиях!

Татоука мамотке як що полугасне мої коротики
листа то я вас прошу що напишуть мiнi конь
одно бо я проживаю в германiї вже 11 м. кiзнують
неполугна то ви сами знаєте як вiдшукати прохати
но мої роднi напишуть як ви проживаєте яку
худоу маєте чи мачеє хiб картонку чи всi
дома чи баче дома менi здається що нема
довiн мiнi скинься я найшла багати дiвчатiв
христiю. З. ланю. а пишу. а i так далi по написанi
що я прошу по мамотке татотке янути проживати
так як 1933. год. но я проседе нiкого якби ви тiм
проживали хорошо ко лб писала много писи прихати
напiру коней вiнн досвiданн i мiрки я вас i мiду
отвiст нашо коротицьке писмо писала бача дочка
рiдна Тата рiдненькi чи ви про мене забули
чи я сама не знаю но досвiдаю прихати болзi. Номе
писала ч пишу

Отправитель: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:
Надасець:
Отправитель:

Frühling Wladimir
Kyrigert

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

18. A. S. - Gemeinschaftslager
Christianstadt (Bober)
Lager 14

Здравствуй, дорогой брат
Поль и мамаша! Во
первых сыночек своего
любимого передает В. и
свой самый маленький привет
и целую нескладно по
Я пока жив-здоров, все
бы по-старому, работю
на стройке и т.д. Как
все живете, как Валя

Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту Лурьян, району
назвати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
написать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куда:
куда:
Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Frühling Wladimir
Stadt Sejostka
Dorf Dedow-Stschina
Sejostkinskij
Simolka
Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

здорове, ти зацікавляєшся? Як огорож? Узагалом пишеш все, буду рад. Тільки Толь, не роздавай нікому відрайдів, а тільки сам. Як і ти віддаєш Нурієвичу. Я из Раян переписуєш. Невірно пишеш. Так, Толь, він не самостійно? Пиши ще. Дорогі рідні! Пиши рідні, пошукайте поштовку из дому. Если приймають, то тільки схожого можна и один табак. А за табак здебільше все. Невірно дружок не пиши ні сухарей нічого. Сильно прошу вас, буду дуже благодарний. Как пошлю тільки відповісти. Не пиши. Нім пошлю. Сидиш малю, хочай не кади ще, як і ти пишеш, сам пишешся. Вислани фотографію собі тільки, и паше. Приходи до відрайдів и пиши. До свідань. Ах, дуже криво, криво. В привітанні: Твій 30/III-45. Віддай. Твій.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

*Fisch
Gy: Goryj*

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

S. A. S. - Gemeinschaftslager

Christianstadt (Bobek)

Lager 10

Absender:

Таруб Метеліж

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

17/11-139
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
mit Antwortkarte

Здравствуйте любі
любі і друзівки

Мама Тарна и сестричка
Тоня і всі старші
рідкі і знакоми.

Трохи за все дозволяю
не погодити вам свій
написаний прохання-побажання
у зимовий з дівочого
кімнатного краю.
Бажаю вам щастя
улюбленої і своєї
краси і додати нову
побажання на своє життя.

Таруб Метеліж
ул. Ленков
д. 1

ул. Сумська 176
д. 176
Таруб Метеліж

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ukraine
Україна.

Щиро, сообщити, що я живу і здорова
того і вам життя моє дорожче;
Життя моє пока показує, одяси у мене
хвати, скоро буде так що нікуди дівати
вигнали, хворий мені плант, віндиги,
сиротки шити, шкети і палатки, правдо
мені у вас поганувати з широкими шкети,
нали вигнали, ну я їм уже не вистаю, а що проинго
ності свої. Ну кітло, якоесь передбачу!
Правда! Ви тицати що з нещастям, а виста
жизнью і палатку, а отиди, а у вас
робити, але коотроки дуже малі, оди
некоє робити. Життя ж ваше життя,
ви вбави оди, що є існує! Що є виста
жне палатке, а жеве палатки, а жев
Пору, мені палатки не палатке, а жев
слов, життя мені, а жев, а жев
і отиди, а жев, а жев, а жев
виста, а жев, а жев, а жев
палатки, а жев, а жев, а жев
а жев, а жев, а жев, а жев
а жев, а жев, а жев, а жев
а жев, а жев, а жев, а жев

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Tschub Natalija
Hr. Müller.

Löbner-Lachen.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надасць:
Отправитель:

Ichubaz
Olga

Lagerstele
mit genauer
postalischer Angabe

Böspërde i/Westl.

Lager 1

№.

Шуроска и многого апроделаного
тисабе. Шуроска сама маме баляная
не можеть работати и Мельник не можеть
брахо к тисе ты вы подгате или напн-
мате в Акмичево но бирку б руда или
в камендобуру и скажице что ваша
дога находится в фирмации то вам
офашини поможе нам здесь говорит
у кого себе родные дома а мы здесь
то или там в первую очередь все
уловия жизни создают там более
хорошо а здесь через 20 дней будет год.

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами.

An, Кому:

Ichubaz Dunič
Krim

in:
куда:
куда:
Straße:
Булаца:
Улица:
Kreis:
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Zentralnaja Vandebo
Ak-melsche-skač
Ak-melschet.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Шурочка и мамочка, а лучше всего если бы вы ехали на упряжку без
нее пусть она бебает если она на это решилась. Я ты мамочка
не ругай шурку и не добудайся за ту. Я знаю что она была из нас
троих доси самая лучшая самая скромная, ну мамочка я с тобой
согласна что до переезда на 26 дворок к шуре она была добовывательно
доброй самой доброй но что она нашла тогда сидеть дома а я
чувствую так ты меня ругала а я делала правое. ну вот вам доси,
делала дома та что вышла а я чувствую, пошла в магазин а не
в дворе пошло спазы вышла залуи не из за того что захотела
а ну что было, я не хотела папаше а каждый раз это не вошло
то я не не хотела, чтобы овою молодость оталих лет как пока и мне
на фадрику так и все я похотела пока я еще никого не имела и не
хотела никого с мамой лет. ну если бы вы потали в магазин тогда
мы бы пошла и там бы тогда бы было другое дело. А так я еще пока
какая ни есть не такая, как ты мамочка говорила, но так не
сидела как она не пошла себя стасих лет не выходя залуи
по какому делу ну какому мамочка и шурочка вы только ка самая
не обещай мне что я говорю тебе что все забавляет она
ну неужели я ее никогда не увижу и не докани ей ну если это
каждо то отаебать за все. Шурочка продолжение в 3-й тетради
или в 4-й тетради.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort в Германию

An, Кому: _____

*Olga
Schwarz*

Bösperde i/Westf.
Ne (2)

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager 1

Absender:
Надавець:
Отправитель:

J. H. Schwab
Ischewbach

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Starboller Lager!
Schwenningen a. N.

11. 12. 1913.
Привіт з Швеннінгена.

Здрастуйте мої родичи
маю, мамка, а також родичи.
Першим дитиною моєю
назвамо маминького, а
потім Вашої дитини, а
потім чимось я думаю
здорово ховати і Ваш
дитинку в Вашій
дитині сиротині.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Jakow Ischewbach
Podolow

in:
буди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Кривий
Там
Ustland

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мамма и тато я від вас буде навчана.
Богородок, із від подруж. Так що, то мери
не дурітьсь. Мамма я від вас навчана, и
від батьки навчано. Ввчати є про
одежу, то одержу я маю. Нам відатать
з дур. Мамма змари їдолом. Змари богородице на
дерева іди мучениці. Нароботу хату вбогору.
Мамма робиш діла робити. Робота вчати муча
муча. Чолова грабляка. Не вчати в бараках.
Навчано є холода. Мучва іди корені ма.
Сейно є хорошиї урорай їди. А який до
урорай. Садовину є їди їди, багата.
Богородице їди багата и сив. Новий. Умер є
урансе іконоє. Будемо хорошиї в 29.
Спривітан в ваш дорка Муча. XII.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

jakow Ischewskyj
in Podolow
Rajon Krowozki
Chiet Sumy.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

W 41.

An, Кому:

Schura Ischewskyj
Ostarbeiterlager I

Lagerführer: *O Steinbrunner*

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Schwenningen a. N.

Rathausstraße 3

Absender: tschubwa Marija
Відсилач: Gusen Bez Magdeburg
Holz Lager n° 41

Gemeinschaftslager Gusen
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe **Bez. Mgdbg.**
Fernruf Gusen 66

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши виразно і тільки на лініях!

Ab
Здрастуйте дорогий
родичу мій Іван Савицький
і ваша жінка Зинаїда
і ваші дочка і нащадки
сьогодні з вас сьомим
прозодимом вислужили
крестомати цілого вис
франка і стана зовнідати
ваша невестка Маруся
U 22/4 432.

190
Postkarte

Назву області, округи
та і біржі праці писати
латинськими буквами

Ап, Кому: tschubwa Iwan

in: Землянка Нискобіска
куди:

Straße: района

Вулиця: (Зимської)

Kreis: tscherkischelskoi

Округа:

Dienstpost-
amt oder область

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Absender:

191
Torja tšchubin Paul Schide

Відсилач:

Він. Barchfeld über Arschtau

Thüringen

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

Назву області, округи

та біржі праці писати

латинськими буквами

Deutlich u. auf der Linie schreiben!

2/2 43

Пиши wyraдно і тільки на лініях!

Здрастуй дорогий братіє Коль, зми
ва і здорова тебе і твої жсалаю жиди
оген і огень хореша, з ~~в~~а вам ти
сала про свати жиди Коль скільки
з тисах і тоді і мамаші і хріс
нін а от вас нема отвіту ти
ви забуду, ти нехочете тисати. Трону
отвиці з ян. жсавіть ся зні новості.
Гривот мамаші сестрі премудніці
Уі всім родниці і знакомих ~~б~~уваз
сестра ~~б~~а анд

Ап, Кому:

Nikolai tšchubin

in:

Samljanka

куди:

Straße:

Вулиця:

Kreis:

Ulichow

Округа:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Summi

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Absender:

Witalin Tschulawsky

Postkarte

192

Wohnort, auch Post- oder Leitort

Postbezirk: Dr. Pleß o/s.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Копировки не нужны. За
работу копию даю неограниченно
Я как писателю то и не пишу
узнаю то пишу. А вы
Киевляне и верою 8 хлопите, 9 вы
22 9 ти пишите у себя 4 из Промы-
шлен. р-ну и 4 из Патави. Которо-
маи по 10 адм. строк. Трени-
уе у нас сего. Ты з гал буди
самое неинтересное
про все. Вечер.

Nach Luftangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher! Du gefährdest sonst
luftschutzwichtige Gespräche!

Michailu Tschulawsky
университетский
Дерз Чалтша
село Дарва
Район Ровитсхув
об. Васильков
Украине

университетский Kreis

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

дорогий папа дає Вам щиро добавок. Новості з
наша Ніжкоє все по старому з списуюсь із листами
Васильюм і Євгену Білашніков. Васильюм пише про
що не вистало їх вистало там влого Євгену, а ті
усі пошми у світ. Пише що научив із дитини влого
дві одкрітки і посилон 2-м 3. Першу як научив по-
скаріку ад матері то там було написано що матр
ного бандити втікрати пише що вони приїхав одкрі-
тку то умишавав слівом і враз. Що вона остала
само ще і все забрало. Пише що купив собі бургіткі
кадирівних підомвах і літків. Пише що робить висту
роботу коно за нво. Аз пише що одрину, такі нова-
та справно троє матітх тугалі і т. А. Ну з папа буду
дає бачити зараз мекі іще нескрипко ерени сего
содитх есого у кону. Євгену мікають із шакт у
Губ Грошантх ридантх одрину то з прудно

Abgänger:

Postkarte

Michael Tschuclawski
Josef Chaltseha Raron Rachtseha
Wohnort, auch Postort, oder Leihpostamt
in Wladiwostok Ukraine Kiew.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Tschuclawski
Witalin.

Gemeinschaftslager
Fürstengrube"

Post Birkental Nr. Plus 5
Zimmer N 12

Deutschland.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher, damit
luftschutzwichtige Gespräche
durchkommen!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager 1

Kaldenkirchen Rhld.

предметна работа
з до 7 тириув тільки
в оскресення работам
невсигда когда приходит
транспорт с овсидами то
роздрумаан. не в о т б на
в чогер 35 километ сичас
в кождой комнате 20 человек
вистройан бараки дали ком
дирив ямае кровати убох
итанение а сплю уназу
валя у бирху

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

Ap. Кому:

An Schumak Hateri

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sumskaja Gebiet
Dubonjasowskij Kreis
Dorf Rokitno

29 / № 432021

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyra3но i тiльки на лiнiях! Пиши ясно и только на линиях!

имею Разбоннах Чадияла простинку соломяной матрае
и соломяна подушка и маленьку пиряну подушку Вотето
описала себе. Но мнѣ интересно звать что имееете
вы в воздухе какaleb на день поучаете или на труд-
день где это работа чем ти поща занимаееш
имеем ли ти пасику бобуе что имееете то себе
отмечте как совместно и работаете или землю поди-
мим как твотъ Васимир. если кто находитъ в зерпонае
с подруж то на мнѣте адрес и если нидалико могу
создать ти здееь двое подруж нации которые зна Васимир
Марину и Марину Могаровских целой год как разлучились и нидна
в силе найшли иездин в гости за 18 км. Еслии досвиданья
мнѣте новостя какие к кто дома с родник
ми имеем переписку с ивошкой Митовичем с поновским
сетим досвиданья теку ваши руки крепко целую
мнѣте как обще здоровъ как мнѣте
мнѣте пожеланья ота мнѣта дайотъе дог дни 23/ти

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому:

Tschumake Anna

Lager ✓

Kaldenkirchen Rhld.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Deutschland
Absender: Ischumak Marija

Ober Gerslachshcim Koo

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kreis Zauban Nieder

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Schleien.

DER FÜHRER
KENNT NUR KAMPE,
ARBEIT UND SORGE.
WIR WOLLEN
IHM DEN TEIL ABNEHMEN,
DEN WIR IHM ABNEHMEN
KÖNNEN

Postkarte

Ukraina

Sumsta gelien

Kreis Achtyrka

Dorf Kai-Schewtschenko

Ischumak Marija

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ischerednitschenko
осія.

Листі пущено 24/III-43 рога.

Від вашої красної дочки Марусі!

Добрий день моя дорога милолюбива красна
красна мамочка, передаю вам свій
напкий привіт і кимало вам усього
найкращого в вашій житті і роботі.

Дорога мамочка я зараз роблю у нас
робе у полі 20 українок з із
Охтирки із Р соїні. Дорога мамочко

гого від вас кима гудки я киму а
від вас кима. Тока досвіданія цілюю криво
Привіт мамі сестричкам і всім родичам і
знакомим.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tschumakow Paul

Treuner Lager

Saalfeld-Saale

Lagerstempel

mit genauer
postalischer Angabe.

7/8-432.

*Здравствуйте дорогая
Мама, Анна и Коля если
он пока еще дома. От
нас я получил в атта-
ше и 4 целые с фото-
карточкой, за которую
нас очень благодарю. Я
был послан где фото-
картки. Он написал, что*

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

Tschumakowa Anastasia

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Rайон:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

St. Ulrich

St. Viktorien 151.

Ulrichsberg

Samarkia

Zürich

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Дядь погубили, а Второго не знаю, застанет ли она
Каму добра, чим каті. О наві я коє-что знаю по
те тобою. Прошу тебе, Маме, як-можливо по-мо-
же допомогти. Я знаю что ты останешся вдалеку
с дити, я знаю что Вал и окута, и таялося, що
яко в какое время. Но теперь Маме не спроща-
ется зблизити. Там дуже весело, в нас часто ви-
сять поїзтами. Там уже наверно зима, но
не журися Мамаше, електрика вил дорос, немало
силу покоряє. Врештеші дити, і промислю дити
Маме. Як-можливо покоряє его адрес. Спасибо за
показаний в дані слова. Дити. Передаваймо по-
лож; розроби, соседи и знакомы, которые не пока-
ють нас. С дити доброго. Газета нас крепко..." П. Трун

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Treuner Paul
Lager Treuner

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Saalfeld / Saale
Treuner Lager
Saalfeld-Saale

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschupika Tanya

Ukraine

Postkarte
mit Antwort

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Dörschen Dresden
Pestervitzstr. 1

10 августа 43 года Первым
допомогою коротенькою
листівка я вам сообщу о том
что в данное время
жива и здорова того і вам
желаю у васної чомини
жизни і в работі хороши
успехов в прожити часи
і в ділянці листівками
Таня і Тanya і не забудьте
не забудьте передаю і вам
свой сердечный привет

Назвать область, повиту, уряду
писати латинскими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:
куда:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:
Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Tschupika Tanya
Tscherepowka

Brwin

Summi

Бурик.

VI

[illegible]

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

10/12/11
Postkarte
(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Tschurpika Tanya
Ostarbeiterlager

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Dörschen-Dresden
Pestwitzstr. 1.

Absender:

Exoneschons Kreis

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Post Bernhardswald

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

mit Antwortkarte

Ukraine

201
Kuef

Kreis Chiew

Lizynski Bezirk

Dorf Lizynko

Schupota Paul

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Всім відомо 30/III-1943
вирши занадто скорої розгитері
матеріалів. Намалював перш
за всім, що було в даній
в міській в дороба мого в бан
розмало в міському інвентарі
вони всі. Залишилося тільки
зупинити інвентар українців
Франко. Зупинила за всім
всіма, і як на це від вас
всім не сумно. Залишилося
тільки вивести, саму фактуру
за мене. Я вивести від вас
контракти для всіх і всі
немає для цього не
зупинитися. Залишилося
тільки у всіх

що я вам пишу, а пишуть також і тисня. Тут дівчата
покупають і України також тисня. Все що ви напишіть
і цього дожду. Прошу пишіть мені також писемця,
ви вже знаєте мій адрес Натанію прошу написати
про своє здоров'я, здоров'я тата, мамі, про свої успіхи
з роботи. Ми зараз почали групу утворення
потім починаєш робити буряки і картоплю аж
потім, будеш молодий. Все пока благополучно
за мене не журіться. Тати пока є щир, тисня
і сядатися є в що. Осію, сядатися не можу і дгадую
про доми, чого згадую як було бригаді тисня і мені
хорошими возить сном то я отказуюсь, кажу що не
виію наклади. А тут цілі місяця накладала
сном, матом коров на вишива доїв добре зараз до
багато інших робіт. Але нічого до цього треба привикати
Яка буду кінга. Прошу не сердьтесі що пага
і шави пиши до чема часу, вибагайте і прошу
про мене не забувайте. Прошу написати і
про сестру Марусю і вишлю адрес. Проговорити
привіт всім родним, дівчатам які у вас
і татю не вказую до мене де дослідити. Дякую
крепко рідні і всім вас всіх і дівчат

Absender:
Надатель:
Отправитель:

15.9.43-76
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lohbardekarte
über Stempel

Postkarte
mit Antwort.

Назва області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Р/В Здрастуйте мої дорогі
родичи перш за все поздоров
ляю вас із празника. Ми
прежестю і моїми дітьми
сьогодні ми справляємо
кадрик пірожного наміка
купили м'яса і будемо
глядати веселити ся
і ви наміка веселити ся
да поміки не журити ся
газбог вернемося домі

Ap, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Тschurina Lurjo

Ukraine

Dorf Andriewka

Kroliwetskie

Sumka

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Харато цета ла сьогодні позорова ла мене жазда
ка із моїми іїмхиками захлакала вона мене
обидла поцілювала подарила мені намісти
низотку зелуртук и подружка тоїже койце
настої стоїть таке що в дома ніколи неїда
теот який празник в то вна с такою не
потовлять маюмо жмурітьс и богу маї
тьсх щоб вернули сь живими да здоровими
затяло мені не так як талі мої ріднічка
сестричко що в поля дома вета ла сь ко
мили ть и все літись усегда та як я
сегодня всели що мені так жазяйк ієнра
вила іїмхиках онидио Ахюту прїїти отес
я вам пишу а втвас нема уїє імієкі як
чермаї і вчюго не полутили доведи да нї ма на сєт

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Ответ в Германию

An, Кому:

Tschuprina Nadja
B. W. Ruch. Kohbarben

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

über Hzehe

Holstein

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

29/VI-432. Привіт із Бурманії!
при завжди пишу вам поштою
доміяти що я живу здорова
сьогодні вам щиро у вашій
домашній житті я вам
напишу не отримавши
поштою я ніколи не забув
на мене і тоді у нас безшумно
поєднала а мамі були всі
рози живу щиро устану
піднятого роблю до всім

Postkarte
mit Antwort

Назва області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Назаренко Катерина
Андреевна

Крдовескому
Сумська

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

а намот кормов томе згоршо браз чадень збраз
картонка молочни сун и зраза зеліє маслом коли
салом покормах тіки скучно обдомивці приїсе ла
до Анюти на все не ті дек вона поїсе ла корів доїть
а і ні сазіка дада виходной дек нишу писано тобі
сестро Лізі на писала сестрице моя рідна як ви живи
ти я згогу знати по отвста не маю як мої сестрицят
привети от вомої сестрицею Талі Наталі Петі и привети
тобі мамі Полі мамі Фігу баби Йовлеми Івану Ває
бабуні и Палазці ховка бога просіла що мені забрала
дек допрости мені таї полекшало що здиґалася
хайме із мамі медвіастася и дівчатом перецилані
яки добра зодолцям а чейм знакомии привети от
Наді и Анюти ниши яки новості кето куда пошов поїсе
приїсе ла чей новості по нащому я кончаю до свиданя сестри

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Wadja Tschuprina
B. W. Busch, Lohbarber

Ort: über Itzehoe
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Holstein

Отправитель:

[illegible]

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду прапі
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

Ан, Кому:

in:

БУДИ:

куда:

Straße:

Вулаця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Wagja Tschuprina
B. W. Rusch. Zohbarbek

Ort: über Itzehoe
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Holstein

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Lagerstempel,
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо 29/2 от Привет
Здравствуй Яковенко Лиза
от Катерины Яковлевны
Лиза который час из ты
делаешь сейчас бросай дело
все слово прочитаю письмо
нос перш завсе по виду
что я жива и здорова такой
моя: желаю всего хорошего
и всей домашней жизни
работы и цуюти Лиза Я

Lohb
über J

Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

DEUTSCHES REICH

30.8.43-72

An, Кому:

in:
куда:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Яковенко Алевтина
Андреевна

Предовичу

Сумська

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

знав що ми дома балакали то на чужій стороні
нада кара то саму себе всети ліза з хню щоти
дома и ходити до нас то кажи мамі щоб не журила
покає дядько Сергійовою я тобі одну посилаю пош-
та не получила як поштом тодай отже поскорі
які новості хто куди пошов поїхав із дівчат
хлопців старих малюх чужовою мені оєра то
помені неспокопться получила із дому картошку
Тата дек мені прислали щоб я подивилася
фоті приїхала до Ікони и пишу тобі по какому
кохчану привіт дотече посилаю маю отже
як соловей мта соловей какалик а я на чуж-
бім да і поскорі отже ліза передивай
привіт усім моїм родним і твоїм родним
ізнаком привіт тобі до слухай до слухай

Отправитель:

Ответ в Германию

C. W. Rusch, York Harbor

Stempel

Holstein

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Natalji Tschurzina

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

*Пучено откритка
тимо как извесно откого
от фаший дочки намами
добрий ден или вечер
дорогий мой радимши
нарамаи мамана и сест
и братик и вана и ии васа
и макс и ии васа и васа
с вам пира саю привен
радной и скупчен дарогим*

Postkarte
mit Antwort

Назва области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Raion, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Макар Tschurzina

in:

Isdoluzki

куди:

куда:

Straße:

Schiroky Bereg

Вулиця:

Улица:

Kreis:

W-Bizarebku

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Римназкарі

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ахтырке

Lager „Leinetal“

Hannover-W/Deutschland

мой распустили папаша и мамачка и вам саче-
втом чте. живиздоров тогои вам жилая
папаша и мамачка и пока живу хорошо ми
уехох и нуски чтак шурава ус. д. девачки
ох мамачка и вам прописова втам
что ви минд прописавате мине оно
никуда ви мамачка проиниште что
у вас дома ест чикорова ест чинина
и у вас кату узнат что ви мине и прописова-
те мине оно никуда и мамачка кату
узнат как ви дежили мамачка и вам д. все
это послала ну и пошлу то мамачка каби
д. и да дуздука кринушки ма-а и да добас ма-а
чодне и мине ну. в. мамачка и листа висина
ну ст. и д. с. в. дама проиниште а. о. ш. ки

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати впрямно і тільки на лініїх! Писати всно и толькo на линиях!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Макар Течурсин

Білозкожі

В. Фізаревський

кажі Ахтырка

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Наталя Течурсина

Lager „Leinetal“
Hannover-W./Deutschland

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tschuchlov Dimitrij

Kreis Beuthen

Bobrek-Kampf - 5-0/5

Ortsgemeinschaftenlager

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Gemeinschaftsk

Bobrek-Karl 1 O/5

15/viii **Über Beuthen Oberschl.**

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Куди:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Belopolje

Lisky

Belopolje

Lenny

(Ukraine)

*Письмо от вашего родного
сына и брата Мити*

*Здравствуйте мои родные мама,
папа, родные братья и
сестрички и все все Д.Р., М.И.*

*Сведицею все о том, что я жив
и чувствую себя пока хорошо, скучаю
хорошо, боюсь пока ничем не боюсь
работами и живу пока на старой
месте и совсем своим тоб
нашей жизни*

[illegible]

Deutlich u. an der Linie schreiben! Linien versparen! Linien versparen! Linien versparen!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Tschuschelb Wenzel

Kreis Belorogge

Stadt Belorogge

geb. Wenzel

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Tschuschelb Wenzel

Kreis Beuthen

Bobrek-Karl - I - O/S

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Gemeinschaftslager

Bobrek-Karl 1 O/S

über Beuthen Oberschl.

(Deutschland)

4923.24/2

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Tschutschuk Maria

Berlin NW7

Ab
Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Hotel Continental

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, де мешкає бюро труда
писати латинськими буквами

An, Romy:

Tschutschuk Kostian

in:

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Sumy

Romy

big dorosi i sestri
big Vasi.

Maruci i

Дорогоцький маморку, а
вам посилаю открытку
і сообщаю о том, что я
вашу открытку получила,
за которое очень і очень
благодарю мої ріднісінькі
папаша і мамаша і ви
мої сестрички ріднісінькі
Мамашка і Варюшка, а ти
мій браточко ріднісінький
Василечко і ти Вася, як
ви там проживаєте, чи

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно і тільки на лініях!

забути ви про мене ви ще втомлюєте. Подруге
я хочу вам татусю і вам матусю і ви сестрички
Наташка і Варя і ти Вася і ти Вєня, передати від
щиро і щирого серця лаский, щирий і давно-
очікуваний привіт і цілу вашу праву руку. Тепер татусю
вам напишу, що я маю тут в Берліні одного хлопця
він сам з Львова ну він до мене харашо, а я до його
також уже я з ним 4 місяці. Ну я ще з ним не живу доки
поки ви мені не напишете на це, як я це роблю ви харашо
ви щоху. Він уже іздів додому питає батька і сестер то
батьку сказали що хоч робити як виба жінки то поїдеш до
України і буде все харашо. А ви татусю, що на це напишеш
Не живайтеся татусю раз моя така шастя. Досвідати
пишіть скоріш ответ. У другому яє ви мені відпишете, то
вишлю фото з ним змста. Тиридаго вам привітти всім і
передає Вася також вам привітти і відомо і здох відписи.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kostian Tschutschuk
Towsta
Romny - Nedrahailiv
Ukraine.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини
Antwort in Germany

An, Кому: Maria Tschutschuk
Hotel Continental

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Berlin NW 7.
Neustädtische Kirchstr. 6-7.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Wasił, a Tschuschno
Lies. Dr. H. Bayer
Ragzoleik.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

43

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

DEUTSCHES REICH

Писала Открытку Зверес.
Добрий день мої рідненькі
і дорожесітки Мамаша,
сестриця Талл і Бабушка
Каталіз Передого я вам
свій щиро сердечний
привет і кращо цілую
у вас! алі губки і розо-
ві щочки нещотко раз.
Собою що я нева-
и здорова
привет від хазяїнів.

An, Кому: Mariuska Tschuschno

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Yelo Wasiliwka

Glinський Район

Гумська Область

Romensька Орст.-
Коммундатура.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

того і вам желаю ксисти як найлучше
пока ми приїдемо тоді будемо умісти
ксисти. Я від вас получила усе 14 черв
нов за которі я вам за їх щиро дякую
і дуже рада як получу ото пері розва
га откритотна дуже рада. Передавайте
від Марії і від мене вам привіт і усім
різким Карнауківим і Тороцьким і усі
дам і діткам привіт. Я ксильу поста
рому як і ксильа тільки я дуже скучаю
за вами і за Марією. Коли і авидне
додомогну поїхати, Тимішів чи получим
нов фото. Я вам подала одну усе. Мені
було років 10 років. Як прощася із вами різко жості.
З повагою і щирою любов'ю. Тимішів як так боже, край
цілую ксильовина раз беру отвѣта ви солодкий. Мамі Наталі

Absender: Matusz Ischuschko
Надавець: Гумська область
Отправитель: Глинський Район Геленваси
сівка Романська Орст командного
вуса.

Postkarte
(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Nastja Ischuschko
bei: Dr Hugo Beyer.

Ort: Rosswein 1 Sachsen
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Niederstadt,
graben. 1/2.